

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

VII. OLAĞANÜSTÜ
GENEL KURUL TUTANAĞI
29 KASIM 1986 ANKARA

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
VII.OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL TOPLANTISI
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 10.00

-----o-----

AVUKAT TEOMAN EVREN (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)-Efen-
dim, çoğunluğumuz vardır, toplantımızı açıyorum.

Çok değerli dinleyiciler, yargı kuruluşlarımızın sayın baş-
kanları ve mensupları, basın organlarımızın seçkin temsilcileri,
aziz meslektaşlarım;

1136 sayılı Avukatlık Kanununda 3256 sayılı Kanunla yapılan
son değişiklik, önemli kargaşalara ve yasal çekişmelere neden oldu.
Olağanüstü toplantı yapmak durumunda kalışımızın nedeni, bu Yasa ile
getirilen değişikliklerdir.

Türkiye Barolar Birliğinin iki yılda bir yapılmasını öngören
kuralda önemli bir değişiklik olmuştur. Türkiye Barolar Birliğinin
bütçe yılı tamamlanmadığından, gelecek kurulun geçecek günler için
gerekli bütçenin kurulumuzun yüce takdirine ve denetimine sunulması
zorunlu olmuştur.

Genel Kurulumuz olağanüstü gündemle toplanmakla beraber, son
genel kurulumuz üzerinden çok uzun bir zaman geçmiş bulunuyor. Bunca
uzun bir süre hem meslektaşlarımıza karşı özlemlerimizi arttırmış,
hem de adalet alanında yeni ve oldukça çeşitli olayların ortaya çıkma-
sına neden olmuştur. İşte bunun için, yargı ve adalet sorunlarının
şu an için önemli gördüğümüz bazılarına yüce kurulunuzun hoşgörüsüne
ve bizleri güçlendiren, eksilmeyen desteğine dayanarak değinmek isti-
yorum.

Yakın bir zamanda Yargıtay ve Anayasa Mahkemesi Başkanları-
mız onurla yürüttükleri görevlerinden ayrılmak zorunda kalmışlardır.
Bu yüce mahkemelerde yapılan seçimler sonucu, meslektaşlarımızın her
zaman saygı, takdir ve sevgiyle andığı yüce yargıçlar, Anayasa Mahke-
mesi ve Yargıtay Başkanlıklarına seçilmişlerdir. Bugün Genel Kurulu-
muza onur veren, bizleri mutlu kılan Anayasa Mahkemesi Başkanımız

Sayın Orhan Onar'a, Yargıtay Başkanımız Sayın Ahmet Coşar'a, hepimize kıvanç verecek başarılar dilerken, kendilerini Genel Kurulumuz adına gönlümde duyduğum büyük sevinçle kutluyorum. Yüce Başkanlarımızın mesleğimize ve meslektaşlarımıza karşı duydukları ilgi, gösterdikleri yakınlık, bizlerce de çok canlı şekilde bilinmektedir. Bundan böyle pek çok sorunumuzun yargının onuruna ve yüceliğine uygun şekilde çözümleneceği inancımız, sevincimizin en büyük kaynağını oluşturuyor.

Uzun bir aradan sonra yeniden bir sayın meslektaşımız Adalet Bakanı olmuştur. Adalet Bakanımızın hukukçu ve özellikle avukat oluşu, yargının geleceği ve savunmanın hakkının işlerliği açısından hepimizi mutlu kılan büyük bir şanstır. Sayın Bakanımızın ilk günden itibaren meslek örgütümüze karşı gösterdiği yakın ilgi yüreklerimizi sevinçle çarptıran özelliktedir. Kendilerine gönülden şükranlarımızı sunmayı kaçınılmaz bir borç bilirken, daha önce içtenlikle sunduğum başarı dileklerimi ve kutlamalarımı bir kez daha izninizle sizin adınıza da dile getirmekten müstesna bir zevk duymaktayım.

Avukatlık Kanunu 1980-1986 yılları arasındaki zaman süreci içinde 2329, 2442, 2652, 3003, 3079, 3256 sayılı kanunlarla altı kez 54 ve 79 sayılı kararnamelerle de iki kez olmak üzere altı yıl içinde sekiz değişikliğe uğramıştır. Bu değişikliklerin bir kısmı meslek kuruluşları için; Anayasanın getirdiği yeni düzenlemeler nedeni ile gerçekleşmiş, ancak yeniden konulan kurallar Anayasanın amacını da aşmıştır. Diğer değişiklikler ise bütün çabalarımıza rağmen hiçbir sorun çözümlenememiştir.

Örneğin, bugün barolarımızın genel kurullarını ne zaman yapmaları gerekeceğini saptayabilmek olanağından yoksunuz. Genel Kurulumuzun bu konuda bir karar vermesinin mümkün olmadığını bildiğimiz halde, ortaya çıkan tartışmaları ve kuşkuları bir ölçüde kanalize edebilmek için Olağanüstü Genel Kurulumuzun gündeminde sorunun görüşülmesini yararlı görmekteyiz.

1136 sayılı Avukatlık Yasasını değiştiren 3256 sayılı Yasanın hazırlık çalışmalarına Adalet Bakanlığınca ağrılmamızı memnuniyetle karşılamış, konu üzerinde Türkiye Barolar Birliğinin İstanbul, Ankara ve İzmir Barosu mensuplarından oluşan temsilcileri ciddi ve olumlu çalışmalar yapmışlardır. Ancak, yadırgadığımız ve bizleri zen bir şekilde bu alışmalar Bakanlıkca durdurulmuş ve yasa tasarısı birdenbire yanlış, eksik, karışık kurallar bütünü halinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonunun Türkiye Barolar Birliğine ve barolarımıza yaptığa çağrıya uyularak, Adalet Komisyonunda çok önemli değişiklikler gerçekleşmiş ve pek çok hata düzeltilmiştir. Mesleğimizin sorunlarına gerçekci ve olumlu çözümler getirilmiştir. Ancak, üzüntüyle belirtmek ki, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki görüşmelerde ise yasa tasarısı bugünkü hale dönüştürülerek yasalalaşmış, yeni düzenlemeler mesleğimiz için hiçbir olumlu katkı sağlamadığı gibi, büyük karışıklıklara neden olmuştur.

Baroların kararlarının Adalet Bakanlığının tasdikine tabi olması önemli i htilafların kaynağıdır. Özellikle barolara kabul istemlerinin reddi kararlarının avukat olmak isteyen yargıçlar açısından Adalet Bakanlığınca değerlendirilmesinde mesleğin onurunu kırıcı gerekeler yer almaktadır. Hiçbir mesleğe intisab edebilmesine olanak bulunmayan kimselerin sırf yargıçlık yapmaları dolayısıyla evleviyetle avukat olabilecekleri görüşüne kesinlikle katılmıyor ve bu görüşü hiçbir zaman kabullenemeyeceğimizi altını çizerek bir kez daha vurgulamak gereğini duyuyorum.

Avukatlık Yasası değişikliğinde yargıçların bir süre yargıçlık yaptıkları yargı çevresinde avukatlık yapmalarını engelleyen bir teklif büyük yankılar yaptı. Meslek kuruluşlarımız ve meslektaşlarımız bir kıskançlık duygusuyla değil, yargının saygınlığı açısından hiçbir suiistimal sözkonusu olmasa da değerli yargılarımızın ve yargı organlarımızın böyle bir zen içinde korunmaları gerektiğine inanmaktadır.

Avukatlık Yasası açısından iki önemli müessesenin içtenlikle ele alınması gerekmektedir. Bunlardan birincisi avukatlık stajıdır. Avukatlık stajı, özellikle mesleğe yeni atılan genç avukat adayları için bir angarya olma niteliğini sürdürmekte, kesinlikle faydalı olamamakta, boşuboşuna zaman ve emek ısrafına neden olmaktadır.

İkincisi Adli Yardım konusudur. Demokratik bir ülkede yoksulluk yüzünden haklarını arayamayan insanların bulunması adaletin ayıbıdır. Yasalarımızdaki dağınık ve çeşitli kurallara rağmen, yoksullara en ufak bir yardımın yapılabilirdiği söylenemez. Meslektaşlarımızın ve barolarımızın severek yüklenmeye hazır oldukları adli yardımların işleyişini gerçekleştirmek için öngörülen düzenlemeler yetersiz, amaca hizmet etmekten uzaktır. Yoksullara adli yardım, herşeyden önce devletin sosyal bir sorunudur. Hak arama ve yasalar karşısındaki eşitlik, ancak adli yardım kurumunun işlerliğinin sağlanmasıyla mümkündür. Hak aramanın engellenmesiyle parasızlık nedeniyle hak arayamamak arasında fark yoktur.

Avukatlık mesleğinin çeşitli mesleklerle bağdaşır hale getirilerek ek meslek olma istidadı göstermesi, yargı alanında üzerinde durulmayan, ancak gerçekten çok büyük önem taşıyan konuların başında gelmektedir. Avukatlık, serbest meslek olma niteliği yanında serbest alan olmuştur. Dünyanın hiçbir ülkesinde bu derece geniş, serbest bir meslek alanı düşünülemez.

Kamu kesimi avukatlarının baroya yazılmalarını isteğe bağlı kılan Anayasa kuralı büyük kargaşaları beraberinde getirmiştir. Disiplin kovuşturması açısından baroların denetimine tabi olan, ancak nerede avukatlık yaptıkları bile saptanamayan yeni bir avukat grubu oluşmuştur. Meslek disiplini ve deontolojisi bakımından büyük sakıncaları her gün biraz daha belirginleşmektedir.

Son zamanlarda vergi kaçırma olayları konusunda çok yetkili ağızlar dahi meslektaşlarımızı dile dolamaktadırlar. Vergi kaçırılması toplumun her kesiminde yaşanan ve her zaman yaşanacak olan bir olgudur.

Vergi kaçakları konusunda devletin çok büyük yetkileri, ayrıca vergi kaçakçılığının ağır cezaları vardır. Ortada somut bir olay yokken, bütün bir meslek grubunun vergi kaçakçılığı ithamı altında tutulmasını yadırgamakta ve kabullenememekteyiz.

Ülkemizde bulunan 21 bin avukatın büyük bir kısmı kamu kurum ve kuruluşlarında çalışmakta, maaş ve ücret almaktadır. Genel özel kuruluşlarda ücret ve maaş karşılığında çalışan, serbest iş almayan azımsanamayacak sayıda avukat grubu vardır. Pek çok meslektaşımız fiilen avukatlık yapmamakta, evkadını, milletvekil, emekli memur, işçi olarak sadece avukat sıfatını kullanmak veya emekli olabilmek için baro ile ilişkilerini sürdürmekte. Bu nedenle de vergi mükellefi olmak durumundadırlar. Gene arkadaşlarımızla, bir kısım meslektaşımızın gerçekten büyük bir işsizlikle karşı karşıya olduklarını yakından bilmekteyiz. Olaya bu gerçekler açısından yaklaşıldığında, avukatlık mesleğindeki vergi kaçığının bir çok şirketin batacak borçları ile mukayese bile edilemeyecek mikyasta olduğu tartışma götürmez.

İnsanlığın en büyük ve köklü asaleti haksızlığa isyan duygusudur. İsyen duygusunun tepkisel yapısı gereği haksızlık, toplumu en çok sarsan nedenlerin başında gelmektedir. Bu büyük tehlikeye karşı adaleti yerine getirebilmeyi düşünebilmiş olmak, insan aklının en büyük zaferidir.

Adalet, sadece yargısal değil, yönetsel faaliyetlerin de huzur kaynağıdır. Yönetsel adaletin yargısal denetime tabi tutulduğu demokratik rejimlerde yargının görevi çok daha büyük önem kazanır. Bu denetim olanaklarının genişliği ve etkinliği oranında güven kaynağı olur.

Ülkemizde yargının üzerinde kümelenen kara bulutlar, adalet üzerinde üzüntüyle izlediğimiz gölgeler düşürmektedir.

Davaların yıllarca uzaması karşısında insanların haklarını elde edebilmeleri imkânsızlaşmaktadır. İnsanların istemeye istemeye haksızlığa katlanmalarına, pek çok haklarından fedakârlık etmelerine neden olmakta, ayrıca başkalarının haklarına çignemeyi alışkanlık haline

getirenlerin haksız çıkar sağlamalarına imkân yaratmaktadır. Yasalarda yapılan yeni değişikliklerin yargılanmayı hızlandıramadığı denenerek anlaşılmıştır.

Davaların hızlanmasında en etkin çare, davacının ve davalının bildiği gerçekleri bilemeyen yargıcın adaleti gerçekleştirmekteki başarısı olarak ortaya çıkmaktadır. İnsan faktörünün bu büyük önemine rağmen, ülkemizde yargıçlık çekiciliğini her gün biraz daha kaybetmekte ve yargıç açığı giderek biraz daha büyümekte, daha da kötüsü; yetenekli yargıçlarımız meslekten ayrılmaktadırlar. Yargı alanındaki ayrılmalar ciddi boyutlara varmış, önlenmesi olanaksız gibi görünen büyük bir karamsarlık oluşturmuştur. Yargıç açığı iş yükünü alabildiğine arttırmaktadır. Yargıç da nihayet bir insandır. Sağlığı ne kadar iyi, bilgisi ne kadar derin, zekası ne kadar üstün olursa olsun, büyük bir iş yükü altında beklenen titizliği, özeni, başarıyı göstermesi ve bir hattan sonra doğru çözümler bulabilmesi imkânsızlaşır. Yeterli sayıda ve üstün nitelikte yargıci adaletin hizmetine özgüleyemedikçe bütün önlemler sonuçsuz kalmaya mahkûmdur.

Yargılamanın gecikmesinin usul yasalarının biçimsellikten öte hiçbir yarar sağlamayan bazı kurallarının ortaya çıkardığı adli bürokrasiden kaynaklandığı da bir gerçektir.

Yargının yükünün azaltılması önemli bir sorundur. İdari ve sosyal önlemlerle çözümlenmesi olası pek çok hukuk ve ceza davasının adliyeyi daha da bunalmış hale getirmesine hiç gerek yoktur. Yargının yükünün azaltılması için üst mahkemelerin kurulması düşünülmekte ve hazırlanmış olan yasa tasarisinin gerekçesinde "Yargıtayın iş yükü olağanüstü ağırdır, bu yüzden davalar alabildiğine uzamaktadır" denilmektedir.

Ülkemizde davaların uzama nedenleri arasında önem ve özellik açısından başta gelenler vardır. İstinaf mahkemelerinin yokluğu hiçbir zaman başta gelen etkenler arasında düşünülmemelidir. Kurulacak mahkemelerin davaların uzamasına yeni bir etken oluşturacağı da akıldan uzak tutulmamalıdır. Ayrıca, bugünkü yargıç kadrosu ve yargının içinde

bulunduğu yoksulluk ile istinaf mahkemelerinin yeni bir düğüm olacağı tartışma götürmeyecek kadar açıktır. Davalar bazen harçların ödenmemesi, posta ücretlerinin artması gibi nedenlerle de aylarca ve hatta yıllarca uzamaktadır.

Yargıç açığının giderek artmasının nedenleri içinde yargı bağımsızlığının tartışılır hale gelmesinin de önemli rolü bulunmaktadır. Ülkemizde yürütmenin güçlenmesi gerektiği tezi, yargıyı bir engel olarak göstermiş, bu görüşlerin etkisi altında getirilen düzenlemeler yargı alanında hoşnutsuzluklara neden olmuştur.

Anayasanın kabulünden önce çıkartılan Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu, Hakimler ve Savcılar Kanunu, Askeri Yüksek İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun, İdari Yargılama Usulü Kanunu, Yargı erkini yürütme erkine karşı bir engel olarak gören ve gösteren görüşlerin etkisi altında şekillenmiştir. Bugün bir çok yargıımızın tedirginliğini, düş kırıklığını bu hukuki yapıda aramak yerinde olacaktır.

Kararnamelerin aylarca Başbakanlıkta beklemesi, önemli sorunlar içermektedir. Son kararname 5 ay bekledikten sonra onaya sunulabilmiştir. Başbakanlığın, bu kararnameler üzerinde hiçbir yetkisi bulunmadığı bilindiği halde, güvenlik soruşturması gerekçesiyle günlerce geciktirilmesinden dolayı boş kadrolar zamanında doldurulamamakta, başka merkezlere atanan yargıçlar buldukları yerde bir süre daha görev yapmaları gibi gerçekten sakıncalı sonuçlarla karşı karşıya kalmaktadırlar.. Yargıç olarak zaten görev yapmakta olan bir kimse için güvenlik soruşturması yapılmasının hiçbir yararı bulunmadığı gibi, çok önemli sakıncaları da vardır. Güvenlik soruşturması, bunca sakıncasına ek olarak şeklen de aşağılayıcı bir yöntemle gerçekleştirilmektedir.

Yargı bağımsızlığı keyfi yargı demek değildir. Bugün yargı alanında alabildiğine bir denetim eksikliği de yaşanmakta, çok önemli olaylar basit bazı önlemlerle geçiştirilmektedir. Misal olarak arz etmek isterimki, bir yargıcımızın verdiği tedbir kararı, vali tarafından durdurulabilmektedir.

Ülkemizde gerçek anlamda bir mevzuat kargaşası hüküm sürmektedir. Gelişigüzel, gerekli inceleme ve araştırmalar yapılmadan güdülen amacı karşılamaktan uzak, yasalar birdenbire yürürlüğe konulmakta, bunların düzeltilmesi için pek çok değişiklikler yapılmaktadır. Ele alınan bir metindeki veya kitaptaki yasa kurallarının yürürlükte olup olmadığını bilebilmek, hukukçular için dahi imkânsızlaşmıştır. Bütün bu kargaşaların yanında etkinliğini yitirmiş, uygulanmasına olanak kalmamış, kamunun adalet duygusuyla çelişen pek çok yasa yürürlüğünü sürdürmektedir. Normlar hiyerarşisi büyük bir kargaşalık içinde çalkalanmakta ve kargaşanın çözümlenemeyecek boyutlara vardığı gözlenmektedir.

Türkiye Barolar Birliği III.Hukuk Kurultayını Adalet Bakanlığı ve Yargıtay ile birlikte gerçekleştirmiştir. Hukuk ve yargı sorunlarının bu derece yoğunlaştığı günümüzde IV.Hukuk Kurultayının hukuk ve yargı sorunları konusunda ve gene Adalet Bakanlığı ile ve Yargıtay ile birlikte yapılmasını huzurunuzda önermekteyim.

Hakimlik kadar eski, erdemlik kadar yüce, adalet kadar gerekli mesleğimizin pek çok sorun karşısında bulunduğunu görmekteyiz. Bunlarla savaş, üzüntü, yılgınlık içinde izlediğimiz derinlerle mücadele kaçınılmaz olmaktadır. Adaletin dağıtılmasında ve oluşmasında görev yüklenmiş belirli bir mesleğin mensuplarıyız. Avukatlık kadar kendisini tükenmek bilmeyen bir mücadeleye adanmış başka bir memlek düşünülemez. Avukat, mücadeleyi amaç edinmiş, hak ve adalet uğruna sığit bir çabanın gönüllü görevlisi olmuştur. Mücadele her gün meslek boyu, hayat boyu yenilenerek sürmektedir.

Yargı, savunma üzerine kurulur. Adalet mülkün, savunma ise adaletin temelidir. Savunma hakkının tanınması yeterli değildir. İnsan haklarının en önemlisi olduğu tarih boyunca her zaman kabul ve ilan edilmiş bulunan bu hakkın, en geniş şekilde kullanılabilmesi için gereken bütün olanakların da sağlanması zorunludur. Yüklendiği görevin önemi ve sorumluluğu gereği avukat, insanların en çok dokunulmazlığa ve özgürlüğe sahip olması gerekenidir.

Avukattan evrak ve dosya saklamak, avukatı keyfi davranışlarla duruşmalardan çıkarmak yetkisi tanıyan kuralların, savunma hakkının özü ve niteliğiyle bağdaşmasına imkân yoktur. Mesleğin onurunu ağır ve onarılmaz biçimde yaralayan savunma hakkını engelleyen kuralların yasalardan çıkartılması kaçınılmaz olmaktadır.

Türkiye Barolar Birliği hizmet binasını tamamlamış, yeni olanaklara kavuşmuştur. Yakın bir gelecekte bütün olanaklarımızı meslek ve meslektaşlarımızın yararlanmasına sunacağız. Çeşitli komisyonlar kurulmuş, yeni bir çalışma ortamına girilmiştir. Barolarımızın bu komisyonlarla ilgi kurmaları en büyük arzumuzdur. Bülten ve dergi çıkartma hazırlıkları başlamıştır. Meslektaşlarımız arasında daha yakın ilişki ve tesanüt kurmak çabası içindeyiz. Sosyal İşler Komisyonumuz birlikte-liğimizi güçlendirecek çalışmalar içindedir.

Her gün artmakta olduğunu üzüntüyle gördüğümüz sorunlar karşısında güçlükleri yenmekte en etkin çare, düşünce ve inanç ayrılığı gözetmeden meslektaşlarımızın birbirleriyle bütünleşmesindedir.

Avukatların hukuk ve yargı sorunları etrafında aynı düşünceyi paylaştıklarını, aynı fikirleri seslendirdiklerini sevinç ve mutluluk içinde görmekteyiz.

Bu duygu ve düşünceler içinde Olağanüstü Kongremize başarılar diliyor, sizlere ve seçkin konuklarımıza yürekten saygılarımı sunuyorum. (Alkışlar)

Efendim, şimdi gündemimizin 3 üncü maddesi gereğince 1 Başkan, 1 Başkanvekili ve 2 üyeden oluşan Genel Kurul Başkanlık Divanının seçimi bulunuyor. Bu hususta öneri sunmak isteyen arkadaşımız var mı?

Bugüne kadar hangi şehirde kongre yapılıyorsa o şehrin baro başkanı genel kurul başkanı oluyordu. Yalnız, olağanüstü kongreler Ankara'da çok yapıldığı için, olağanüstü kongrelerde değişik arkadaşlarımızın baro başkanı olması olayını düşündük. Ankara Barosu Başkanıyla da

mutabık kaldık. Bu şekilde bir talep varsa onu oylarınıza sunacağım.

Bir teklif var, arz ediyorum:

Kongre Başkanlığına

Kongre Başkanlığı için Ankara Barosu Başkanı Mahir Can Ilıcak'ı; Başkanvekilliği için Zonguldak Barosu Delegatesi Kâmil Papilay'ı; Divan Kâtiplikleri için Ankara Barosu Delegatesi Bekir İkinci'yi, Bursa Barosu Delegatesi Şerafettin Gökâlîp'i arz ve teklif ediyoruz."

Önder Sav, Vedat Arşen Coşar, Tayyar Selçuk, Mete Sayın
Başka önerge var mı? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...Etmeyenler...
İttifakla kabul edilmiştir, buyurun efendim.

DİVAN BAŞKANI- Çok muhterem arkadaşlarım, genel kurulumuzun Divan Başkanlığı görevine beni, Divan üyeliklerine de arkadaşlarımızı seçmek suretiyle şahsımıza gösterdiğiniz güven ve teveccüh için sizlere yürekten teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Gündemimizin 3 üncü maddesi gereği Başkanlık Divanı oluşmuş bulunmaktadır.

Çalışmalarımıza başlamadan önce sizleri Yüce Atatürk, şehitler ve aramızdan ayrılan değerli hukukçular için saygı duruşuna davet ediyorum efendim. (Saygı duruşu yapıldı)

Teşekkür ederim efendim.

Efendim, Divan olarak genel kurulumuzu onurlandıran sayın konuklarımıza hoş geldiniz diyoruz.

Sayın konuklarımızdan konuşmak isteyen varsa söz vereceğim.

Sayın Adalet Bakanımız konuşmak istiyorlar, buyurun efendim.

(Alkışlar)

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU- Sayın Başkan, Barolar Birliğinin seçilin üyeleri, sayın davetliler; Par. menter bir meslektaşınız olarak bu olağanüstü toplantıda aranızda bulunmaktan müstesna bir zevk duyduğumu ifade etmek istiyorum.

Hak ve hürriyetlerin savunucusu avukatlık mesleği ile demokratik hak ve özgürlüklerin teminatı olan parlamenter rejimin fonksiyonları arasında bir benzerlik mevcuttur. Demokratik düzende adli yargılama eşitler arasında medeni tartışma olmak gerektiğinden, avukatların demokratik hukuk düzeninde sağlayacakları ivmenin önemi elbetteki büyük olacaktır.

Yargılamanın sonucu ve adaletin kaderi taraflar arasındaki hukuki tartışmanın güvenle ve adil bir biçimde gelişmesine bağlı olduğu, siz meslektaşlarımla malumu. Aynı durum, parlamentoda iktidar ve muhalefet kanatlarına mensup milletvekillerinin diyalogu için de geçerli ve sözkonusudur. Bu tartışmalar ne denli iyi niyetli ve ne denli özgürce yapılırsa, alınan kararlar da o derece memleketin yüce menfaatlerine hizmet eder nitelikte olacaktır.

Bir meslektaşınız olarak şuna inanıyorum ki, yargılamaya hayat veren kanunlardan daha çok hakimler ve siz avukatlarınsınız. Usul kanunlarında yer alan kurallara canlılık verir, çağın gereklerine uyarlı dinamizmi sağlayan, yine aynı gruptaki insanlardır. Yargılama sürecinde yer alan meslek mensupları birleşik kaplar sistemine benzer bir ilişki içerisindedirler. Diğer bir ifadeyle, hakimler ve avukatlar birbirinin aynasıdır.

Şu bir gerçektir ki, avukatlar birbirlerine daha fazla itimat ve saygı duyduklarından, birlik ve beraberlik içinde olduklarından, hakimlerin avukatlara, avukatların da hakimlere aynı derecede itimat ve saygı duymaları halinde adaletin işleyişindeki en büyük engellerden biri giderilmiş olacaktır. Hiç şüphe yokki, değerli avukatlarımızın dolayısıyla baroların ve Birliğin, yargı mensuplarımızın müşterek veya münferit bazı sorunları vardır, ileride de olabilir. Bu sorunların büyük bir kısmına Sayın Barolar Birliği Başkanımız vukufiyetle işaret etmiştir.

Ne varki, bunların el ve işbirliğiyle çözülebileceği inancında olduğumu ve daima yardımcı olmaya da hazır olduğumu beyanla hepimizi saygı ile selamlar, Barolar Birliğinin bu toplantısına ve bütün meslektaşlarıma başarılar dilerim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Sayın Adalet Bakanına teşekkür ederim.

Başka söz almak isteyen var mı? Yok.

Değerli arkadaşlarım, gündemimizin 4 üncü maddesine geçmeden önce Divana ulaşan bir önerge var, okutuyorum:

"Türkiye Barolar Birliği 7. Olağanüstü Genel Kurul Sayın Başkanlığına

Gündemin 4 üncü maddesinin başına "Adalet ve Meslek Sorunlarının görüşülmesi" ibaresinin eklenmesine veya bu hususun gündeme 4 üncü madde olarak benimsenip; diğer madde numaralarının 5-8 olarak kaydırılmasını öneriyorum.

Saygılarımla."

Avukat Önder Sav
Ankara Delegeesi

BAŞKAN- Önerge ile ilgili olarak görüşünü bildirmek üzere arkadaşımı kürsüye davet ediyorum.

AVUKAT ÖNDER SAV (Ankara Barosu)- Sayın Başkan, değerli delege arkadaşlarım; şu anda yapmakta olduğumuz toplantı, Türkiye Barolar Birliğinin Olağanüstü Genel Kuruludur. Yasa uyarınca olağanüstü genel kurulunu toplanmaya Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu karar vermiş ve yine yasa uyarınca gündemini de kendisi saptamıştır.

İncelendiğinde görüleceği üzere, gündem, bana kalırsa oldukça yavan, kuru ve sadece biçimsel bir gereksinmeyi sağlanmaya yönelik olarak getirilmiştir. 7.Olağanüstü Genel Kurulda 7 maddelik gündeme, adalet ve meslek sorunlarının görüşülmesi maddesinin eklenmesini istediğim için buraya yer vermiş bulunuyorum. Tabii ki, bu önergeyi verirken, hem Birlik Yönetim Kurulumuzda, hem Genel Kurulumuzun Başkanlık Divanında, hem de siz değerli delege arkadaşlarımızın kafasında acaba olağanüstü

genel kurul gündeminde değişiklik yapılabilir mi gibi soruların olabileceğini de düşündüm.

Bana kalırsa, Avukatlık Kanunumuz ve bu kanun uyarınca düzenlenerek yürürlüğe konmuş olan Avukatlık Kanunu Yönetmeliği, böyle bir önerenin verilmesine, bu önerenin görüşülüp konuşulmasına bu yüce genel kurulda karara varılmasına engel değildir.

Anımsatmak istiyorum, Avukatlık Yasamızın 117 nci maddesi Birlik Genel Kurulunun görevlerini sıralamaktadır, bentler halinde. 117 nci maddenin 7 nci bendine dikkatlerinizi çekmek istiyorum. Birlik Genel Kurulunun görevleri derken, olağan genel kurulun, olağanüstü genel kurulun görevleri diye bir ayrım yapılmış madde ve Birlik Genel Kurulunun görevleri içinde 7 nci bendde, Adalet ve meslek işleri hakkında teftişte bulunmak, meslek kurallarını saptamak gibi görevler sizlerin yetkisi içindedir. Şimdi biz bu genel kurulda adalet ve meslek sorunlarıyla ilgili görüşlerinizi dile getirmek istesek ya da çok önemli bir meslek kuralı önerisiyle karşılaşsak, onu karara bağlamak istesek; bu genel kurul gündemi üzülerek söylüyorumki bu görüşmeye engeldir.

Şimdi son Bursa'da yaptığımız Birlik Genel Kurulumuzdan bu yana hukukumuzun, meslek kuruluşlarımızın, mesleğimizin ve meslektaşlarımızın sorunları azalmadı, arttı. Sayın Birlik Başkanımızın konuşmasından, bu sorunların ne kadar yoğun olduğunu da anlamış oluyoruz. Mesleğimizin, meslek kuruluşumuzun temel hak ve özgürlüklerimizin, hukukun üstünlüğü ilkesinin, demokratik hukuk devletinin bu kadar yoğun sorunlarının olduğu bir dönemde geride bıraktığımız döneme ilişkin, gelecek günlere ilişkin görüşlerinizi, hukuk mesleği siyasetiyle ilgili görüşlerinizi bu genel kurulda dile getiremeyeceğiz de ne zaman dile getireceğiz? Ben böyle bir eksikliği gidermek için bu önergeyi vermiş bulunuyorum.

3256 sayılı Yasanın biçimsel bir maddesinin yorumunun tartışmasını yapmak için buraya toplandığımızı düşünen meslektaşlarımız varsa, onlara diyecek bir şeyin yok. 3256 sayılı Yasa, Türkiye Barolar Birliği, barolarımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu, velhasıl ihtisasın

bir çarpıda nasıl dışlanıp alelacele bir kanunun yasalaştırıldığını, bir taslağın yasalaştırıldığının acı geçmişini vurguluyor.

Şimdi biz burada toplanmışız, bu kadar çarpık alelacele yasalaşan bir yasanın çok kötü ve şanssız bir şekilde kaleme alınmış geçici 2 nci madde sini tartışacağız. Bir defa önceliği neyeye vermek istediğimizi bilelim arkadaşlarım. Bana kalırsa öncelik, çarpık bir yasa maddesine göre acaba Türkiye barolarının, barolarımızın gelecek genel kurulu 1987 Ekim ayında mı yapalım, yoksa 1988 Ekim ayında mı yapalım. Sorun bu kadar basite indirgenemez.

3256 sayılı Yasanın değişmesinden bu yana, Türkiye Barolar Birliğinin genel kurulunu yapıyoruz. Bu yasanın olumlu, olumsuz yanlarını bu genel kurulda tartışamayacağız. Türk Ceza Kanunu gibi birtakım temel yasalarımızla getirilmek istenen köklü değişiklikler üzerinde konuşamayacağız; toplumun hukuk gündeminde yer almış Anayasa değişiklikleri konusunda görüşlerimizi söyleyemeyeceğiz; bağımsız mahkemelerin güvenceli yargıç kurulunu tartışamayacağız, savunma mesleğinin önündeki engelleri konuşamayacağız, temel hak ve özgürlüklerimize yapılan saldırıları tartışamayacağız, yaşam hakkı, zulme ve işkenceye, insanlık dışı ve aşağılayıcı uygulamaya karşı görüşlerimizi söyleyemeyeceğiz; sadece çarpık bir maddenin tartışmasını yapacağız burada. Bunu da içime sindiremiyorum değerli arkadaşlarım. Bu önergeyi bu nedenle vermiş bulunuyorum.

Şimdi geriye dönük olarak baktığımızda, yıllardır barolarımız, Türkiye Barolar Birliği neyin tartışmasını yapageldi? Barolarımız, Türkiye Barolar Birliği, ülkenin, mesleğin, meslektaşlarımızın sorunlarının çözümüne ilişkin önerilerini belirterek, baroların hukukun üstünlüğü, hukuk devletinin temel ilkelerinin, temel hak ve özgürlüklerin dışında tutularak sadece basit kalem işleriyle uğraşan kuruluşlar gibi gösterilmesi düşüncesinin karşısında uğraş vererek, baroları toplumda etkin bir baskı grubu haline getirmesinin uğraşını vererek geldi; ama şimdi biz kendi genel kurulumuzda, kendi elimizi kolumuzu bağlayarak, kendi sorunlarımızı konuşamayacak bir noktaya, kendi özgür irademizle geliyoruz.

Kusura bakmayınız, ama ben bunu oldukça garip buluyorum. Böyle uygulamayı Türkiye Barolar Birliğine, barolarımıza, biz avukatlara yakıştıramıyorum. Bunu içmesindiremediğim için beni mazur görün. Bir anlamda teslimiyetçiliği kabul edemediğim için bu önergeyi verdim. Üzerinde tartışılacağını bilerek bu önergeyi verdim. İstedim ki, bir yanlış tehlikeli gelenek bu genel kurulda oluşmasın. Bu genel kurulun gündemindeki yanlışlık gelecek genel kurullara kötü emsal olmasın.

Ben önergeyi açıkladım, takdir yüce kurulunuzundur. Sabrınızı kullandım, hepinize teşekkür ediyor, sevgiler, saygılar sunuyorum arkadaşlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Sayın Önder Sav'a teşekkür ediyorum.

Bu önerge hakkında lehte ve aleyhte konuşacak arkadaşlarına söz vereceğin.

Buyurun efendim.

AVUKAT SELAHATTİN SULHİ TEKİNAY (İstanbul Barosu)- Sayın Başkan, sayın konuklar, değerli meslektaşların; her şeyden evvel yüce kurulunuza İstanbul Barosu adına saygılarımızı sunarım, İstanbul Barosunun saygılarını ve sevgilerini size özellikle belirtmek isterim.

Sevgili arkadaşlarım, biraz evvel değerli Önder Sav'ın bir önergesi geldi, bu önergeyi tamamen destekliyoruz. Hiç şüphe yokki, gündemin son maddesinde yer alması mutad olan bir madde eksik bırakılmış. Teklifler, öneriler, eleştiriler genellikle son maddede yer alır.

Sözlerini tekrar edecek değilsin, gayet veciz olarak maksadı anlattı. Bunda hiçbir mahzur görmüyoruz, binaenaleyh, meslek sorunlarının ve adalet sorunlarının burada tartışılması kadar tabii bir şey düşünmüyoruz. Yalnız bilmen düşüncelerine ihanet etmiş olur muyun; değerli Önder Sav'dan bir ricada bulunsak, küçük bir değişiklik mümkün müdür?

Evvela bu raporların okunması, bütçe meselesinin halli, denetçilerin raporlarının okunması gibi konuların süratle halledilmesi mutad-
dır. Bu son bir tahlille yetki meselesine de temas eden bir sorundur. Huzurunuzda bunu tartışmaya lüzum görmüyorum ve bir faydası daha olacağına kaniyin bunun, söylemek istediğin sadece bir sıra değişikliğinden

ibaret. Gündemde yer almadığı için, özellikle bugün birçok arkadaşlar olağan genel kurulların ne zaman yapılacağı hususunda fikir teatisinde bulunmak üzere buraya geldikleri için, konuklarımız da buradan ayrılmadan önce bu acil meseleyi süratle halletmek, herhalde bütçe meselesini aklanma meselesini vesair teknik konuları süratle ortadan kaldırdıktan sonra adalet ve meslek sorunlarına daha geniş bir zaman ayırmak mümkün olacaktır kanaatindeyim. Bilmiyorum, işi daha fazla uzatmamak için Sayın Önder ile bu hususta mutabık kalabilir miyiz?

Söyleyeceklerin şindilik bundan ibaret, teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Tekinay.

Aleyhte görüş bildirmek isteyen arkadaşım var mı?

Buyurun efendin.

AVUKAT ERTAN BİLEYLİ (Antalya Barosu)- Değerli konuklar, yüce genel kurulumuzun değerli üyeleri; Sayın Önder Sav tarafından verilen önergede ileri sürülen fikirlere, mesleğimizin ve meslektaşlarımızın sorunlarına değinmek ve bu konuda bir tartışma açmak, kendi meselelerinizi görüşmek hakikaten mümkün değil. Ancak, Barolar Birliği tarafından yapılan gündemde böyle bir konuya yer verilmediği için sanıyorum bu konuyu biz görüşemeyeceğiz. Çünkü kendi kanunumuzda 88 inci maddede açık hüküm var. "Genel kurul toplantısında görüşüleceği gündemde belirtilmemiş konular hakkında karar verilmez." diyor. Ancak, 116 ncı maddenin 3 üncü fıkrasında da, bu fıkraya atıf yapılmak suretiyle bu önergenin bu şekilde gündeme dahil edilmesi ve gündemde yer alması ve hele bu konuda karar verilmesi kanunuza göre mümkün değildir.

Elbette meselelerinizi konuşacağız ve bu inkânı zaten gündemin 5 inci maddesi vermektedir. Geçmiş dönem çalışmalarından dolayı yönetin kurulunun aklanması maddesi mevcuttur. Bu maddede biz bütün meselelerinizi, mesleğimizin ve meslektaşlarımızın bütün sorunlarını dile getirebiliriz.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Bileyli.

Sayın Bileyli yasal durumu açıklanmış bulunuyorlar.

Yönetin Kurulu adına Sayın Evren, buyurun efendim.

AVUKAT TEOMAN EVREN (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)-Efendim, Sayın Önder Sav arkadaşınızın ve Sayın Tekinay arkadaşınızın görüşlerine biz de katılıyoruz. Ancak, görüşlere katılmak ayrı bir olay; hukuki prosedürün bize verdiği imkânları değerlendirmek ayrı bir olaydır. Biz bu konuların burada konuşulması diye bir fikir içinde kesinlikle olamayız. Ancak, bugüne kadar hiçbir baro toplantısında böyle bir gündem maddesi getirilmemiştir. Ayrıca, bugünkü toplantımız fevkalade bir toplantıdır ve fevkalade bir gündemle yapılmaktadır. Bu gündemin maddeleri bellidir. Bu maddeler içine yeni bir madde eklenmesine yasal olanak yoktur. Sayın Divanın böyle bir önergeyi oya sunması yasaya aykırıdır ve çok korkarım ki, ileride büyük sakıncalar ortaya çıkaracak. Her genel kurulumuzda çeşitli gündem maddelerinin gündeme ilavesi gibi bir sorunla karşı karşıya kalacağız.

Bu sorunları burada tartışırız, tartışalım, tartışmak için yeterli imkânlar da var. Ben Başkandan rica da ediyorum, kesinlikle arkadaşlarımızın sözlerine bir kısıtlama da getirilmesin. Ancak, Başkanlık Divanı bu konuyu iyi tezekkür etsin ve yasaya ayrı bir olayı huzurlarınızda oya sunmasınlar.

Saygılıyorsunuz efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederiz Sayın Teoman Evren.

Böylece görüşleri birleştirmiş oluyoruz ve oylanaya gerek kalmıyor.

Efendim, bu arada genel kurula ulaşan telgrafları sunuyoruz:

Sayın Başbakan Turgut Özal, Sayın Giresun Baro Başkanı Ahmet Ersöz, Sayın Samsun Barosu Başkanı, Sayın Mersin Barosu Başkanı'nın telgrafları için teşekkür ederiz.

Muhteren arkadaşların, gündemimizin 4 üncü maddesine geçiyoruz:

1985-1986 yılı bilanço, gelir-gider ve giderlerin bütçe ile mukayesesi tablolarının ve Denetleme Kurulunun raporlarının okunması, görüşülmesi.

Sayın Morova, arkadaşlarımızın raporu okudukları anlaşılmaktadır, raporu özetlerseniz memnun oluruz.

AVUKAT NACİ IŞIK MOROVA- Sayın Başkan, Türkiye Barolar Birliği'nin sayın üyeleri; Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Kanununda yapılan değişiklikler sonucu geçmiş dönem faaliyetleriyle gelecek döneme ilişkin bütçesini olağanüstü kongre yaparak genel kurulun onayına sunmak zorunda kalmıştır.

Türkiye Barolar Birliğinin 1.5.1985-1.11.1986 tarihleri arasındaki çalışma dönemine ilişkin akçeli durumunu arz ediyorum.

Birliğimiz, 1985 yılının son günlerinde inşaatı tamamlanan hizmet binasına taşınmış, faaliyetlerini mülkü olan bu yerde meslektaşlarımızın da, örgütümüzün de onuruna yaraşır bir ortamda sürdürmeye başlamıştır. Yeni hizmet biriminin dekorasyon ve döşeme masrafları büyük parasal kaynak gereksinimi doğurmuştur. Bir kısım daire ve dükkanların kiraya verilmesiyle elde edilen gelirler, bu gereksinmeyi bir ölçüde karşılamış, ancak bütün işyerlerinin kiraya verilememesi ve zaman içerisinde kiralama olanaklarının bulunabilmesi gecikmelere neden olmuştur.

Tahsil edilebilen birlik kesenekleri, kira ve sair gelirlerle hizmet binasının döşenmesi çalışmaları olabildiğince sürmekte olup, yakın bir zamanda tamamlanmış olacaktır.

Çalışma dönemimizde barolara borç durumları genelgelerle bildirilmiş, kesenek ve ölüm yardımı borçlarının ödenmesi ısrarla istenmiştir. Ancak, her türlü çabaya rağmen arzu edilen sonuç maalesef alınamamıştır.

Birliğimiz yeni imkânlara kavuşmuş olduğu için daha etkin gayretler içinde bulunmak gerektiğine inanmaktadır. Bu nedenle komisyonlar kurmuş, komisyonların önerileri doğrultusunda dergi ve bülten çıkarmaya, bazı yayınlarda bulunmaya, ülke, hukuk ve meslek sorunları açısından yeni hizmetler üretmeye karar vermiştir. Meslektaşlarımızın ve ülkemizin yararlanmasına sunulacak hizmet üretimi, parasal olanaklarla mümkündür. Bu nedenle, birlik keseneklerimizin barolarımızca zamanında ödenmesini ve birikmiş eski borçlarını da bir an önce tasfiye

edilmesini dilemekteyiz.

Ölüm yardımlarının yapılamamasından duyduğumuz üzüntü sürmektedir. İstanbul Barosunun ölüm yardım hesabına olan birikmiş borçlarından 10.205.390.TL gibi çok önemli bir bölümü ödemiş olması, ölüm yardımlarının yeniden işlerlik kazanmasına neden olmuş, yönetimize şevk ve umut vermiştir. Aynı duyarlılığın diğer borçlu barolarca da gösterilmesini diliyor, huzurlarınızda İstanbul Barosuna teşekkürlerimizi iletiyoruz.

Kira gelirlerinin giderek artması karşısında, barolarımızın borçlarının daha fazla birikmemesi için keseneklerin arttırılması düşünülmemiştir. Meslektaşlarımızın Türkiye Barolar Birliği için yaptıkları mütevazı katkıların barolarımızca zamanında birliğimize ulaştırılması en büyük dileğimizdir.

Barolarımızın 30.10.1986 tarihi itibarıyla toplan kesenek borcu 93.646.688.TL sı, toplam ölüm yardım borçları da 12.392.330.TL.sıdır. Raporumuzun sonunda her baronun kesenek ve ölüm yardımlarından borçlu olduğu miktarlar bilgilerinize sunulmuştur.

Parasal gereksinme duyulan birlik çalışmalarının bundan sonra barolarınızın yardım ve katkılarıyla yürütülebileceği inancındayız.

Raporumuzu bilgi ve takdirlerinize sunuyoruz.

Saygılarınıla. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Morova.

Gündemimiz gereğince Denetleme Kurulunun Raporu okunması gerekiyor.

Efendim, raporlar elde mevcut olduğu için, sadece özetlenmesini rica ediyorum efendim.

Buyurun Sayın Tayyar Bey.

AVUKAT TAYYAR SELÇUK (Denetçi)- Sayın Başkan, sayın delegeler; raporu kısaca özetliyorum.

Denetleme Kurulunca ara denetlemeler ve genel kurul öncesi son denetleme yasada öngörüldüğü şekilde yapılmıştır.

Yapılan denetlemelerde Birlik defterlerinin usulüne uygun bir biçimde tutulduğu ve bütün harcamaların, gelirlerin belgeye bağlandığı görülmüştür. Bunlara ilişkin rakamlar raporunuzda sunulmuştur.

Gene denetlemelerimizde görülen diğer bir husus, ölüm yardımı ve Barolar Birliği keseneklerini bazı barolarımızı ödemediğidir. Bu miktar da 90 milyon civarında bir rakama ulaşmıştır. Raporunuzda, gerek Barolar Birliğine yazdığımız ara raporlarda ve son raporumuzda bu husus görüşülerek, Barolar Birliğine faaliyetlerinin daha etkin bir biçimde yapılabilecek bir şekilde kaynak sağlanması yönünde öneride bulunduk.

Ara ve yıl sonu denetlemelerimizde, Birlik defter ve kayıtları ile belgelerinin düzenli tutulduğu, harcamaların bütçe ödenekleri içinde olduğu, yasal gereklerin yerine getirildiği saptandığından, Yönetim Kurulunun akçalı çalışmalarından ötürü aklanmasını Sayın Genel Kurulun takdirlerine sunuyoruz.

Saygılarımızla. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederiz Sayın Selçuk.

Muhteren arkadaşlarım, gündeminizin 4 üncü maddesi uyarınca Bilanço, gelir-gider çizelgeleri okundu ve denetleme kurulu raporu da bu arada okunmuş oldu.

Gündeminizin bu maddesiyle ilgili söz almak isteyen arkadaşlarımız var.

Buyurun Sayın Canbilek.

AVUKAT DEMİR CANBİLEK (Sakarya Delegatesi)- Sayın Divan, sayın üyeler, sayın konuklar; Birliğiniz, yasal kısıtlamalar nedeniyle kendi asli görevlerinden bu kadar uzaklaştırıldığı bir dönemde, görülmeyen gene geçmiş yıl bütçesiyle tahmini bütçe, Birliğin ekonomik yönden de gücünü yitirmek üzere olduğunu göstermektedir. Ben kendi şahsına Türkiye Barolar Birliği gibi bir birliğe şu bütçeyle gelmeyi idare heyeti olarak bir zul addederim. 147 milyonluk bir bütçenin 110 milyon civarındaki geliri baro kesenekleri olmasına rağmen, bu keseneklerin dahi tahsili ancak yüzde 10 oranında gerçekleştirilmiş, yasanızda iki açık maddeye rağmen tahsilat cihetine gidileneştir barolardan.

Buna karşılık Barolar Birliğiniz birlik keseneklerinin tahsilinde yaptırıcı hiçbir gücü de yoktur. Bu durum karşısında görülmeyen yüzde 40'ı İstanbul Barosunun borcu, yüzde 20'si Ankara Barosunun borcu, yani yüzde 60'ı iki büyük baro tarafından borç bırakılmış vaziyette. Ne yazık ki, baro yönetim kurulunda bu iki baro temsilcileri genel idare kuruluna gelmektedirler. Genel idare kuruluna gelen bu iki baronun üyeleri, acaba bu ödene yapmayanlar hakkında hiçbir şey yapamayacaklar mıdır, yani bu barolar kanundaki bütün yaptırımlara rağmen barolar bütçesine girmeyecek midir? 10-12 milyon civarındaki geçmiş yıl bütçesiyle zannediyorunki sadece Barolar Birliğinin kırtasiye masrafı karşılanmıştır. Geri kalanlar da, geçmiş birikimlerin getirdiği şeylerdir.

Elimizdeki bütçeyi incelersek, bir ayakkabı alış fiyatına ölüm yardımı yapıldığı görülmektedir. Bu yardımı bir meslektaşımıza yapmayı ben zul addediyorum. 54 bin lira ölüm yardımı diye bir yardım olamaz bugünkü hayat şartı altında.

İsterdinki, önümüzdeki yıl bütçesi olarak biraz daha hassasiyetle, titizlikle durularak hiç olmazsa ölüm yardımlarında daha mantığa uygun bir teklif, daha mantığa uygun bir rakam getirilsin. Bu da yapılmıştır.

Anladığın kadarıyla olağanüstü bir toplantıya çok olağanüstü, çok hazırlıksız, hatta geçmiş yıllara nazaran biraz daha beceriksiz bir şeyle gelinmiştir.

Saygılarımı sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

Efendim, gündeminizin bu maddesiyle ilgili olarak başka söz almak isteyen varkadaşın var mı? Yok.

Değerli arkadaşların, gündemimizin 5 inci maddesine geçmiş bulunuyoruz.

Gündemimizin 5 inci maddesi; Geçmiş dönem çalışmalarından ve hesaplarından dolayı Birlik Yönetim Kurulunun aklanması.

Gündemimizin bu maddesiyle ilgili olarak görüş bildirmek isteyen varkadaşın var mı?

Buyurun efendim.

AVUKAT KUDRET ÖZTÜRK (Uşak Barosu)- Sayın Başkan, sayın üyeler; Biraz önce değerli arkadaşınız bir önerge verdi ve maalesef bu önerge oylamaya sunulmı, sunmayalım mı; yasaya müsait mi, değil gini birtakım tartışmalar yapıldı. Neticede bu önergenin yasaya uygun olmadığı kanısına varıldı ve oylanadan vaz geçildi. Şimdi de 5 inci maddeyi görüşüyoruz.

Hep büyük laflar ettik ve hâlâ da etmekteyiz. Sorunlarınızı devanlı başkalarına yüklemeye çalışıyoruz. Kendi sorunlarınıza yeterince eğilmiyoruz. Bir bütçe geldi, 100 lira aylık baro keseneğini ödeniyoruz. Biraz önce arkadaşın bahsetti, ölüm yardımını gerçekten konik rakanlarda kaldı. Bir meslektaşınız hizmet vermiş, ölmüş; yakınlarına Birlik yardım yapıyor, 40-50-60 bin lira; bu hakaret eder gibi bir olay bence. Bu faslı kaldırmak gerekir. Ya nesleğin tabiatından kaynaklanan bir olay; alışmışız devanlı başkasının hakkını savunmaya. İş kendi hakkınıza geldiği zaman maalesef kendiniz için hiçbir gayret göstermiyoruz.

Bugün basit bir yardım derneği kadar bizim fonksiyonumuz yok. Barolar Birliği Sayın Başkanının hiçbir beyanını basın aktarmıyor. Niçin? Bu, kendi beceriksizliğinizden kaynaklanan bir olaydır, benim anlayışın bu.

Hakimlerin avukat olup olmanası meselesi tartışması; Sayın Birlik Başkanınızın görüşünü yansıtan iletişim organları yok, ama bir felañ Yargıtay üyesinin veyahut da yardımcı üyenin çarşaf çarşaf basıyorlar; Anayasaya aykırı, savunmaya aykırı. Yasa bizi mutlak ilgilendiriyor, doğru. Şimdiye kadar gelen uygulamalarda bence ne geçmiş yönetimi tenkit etmek, ne mevcut yönetimi tenkit etmek düşünce-sinde değilim. Bütün hata bizde, kendi sorunlarımıza kendimiz sahip çıkmıyoruz ve maalesef de bugünkü olaylar rahatlıkla başımıza geliyor.

Bir yargıç bizi mahkemeden çıkartıyor, bir yargıç yukarıdan bizi horlayabiliyor. Direnirsem müvekkilime zarar veriyor, daha ileri gidersem mahkemeye çıkıyorum ve maalesef hiçbir arkadaşımız da bu sorunları dile getirmiyor. Bizde belli kuruluşlar var, tenkit edemiyoruz, yargıç tenkit edilmezmiş, Yargıtay tenkit edilmezmiş. Bunları etkin bir hale getirmemiz için evvela avukat olarak, bu mesleğin mensubu olarak bizlerin görev yapması inancındayız. Biz kendi görevlerimize, kendi vecibelerimize sahip olursak, zannederim birtakım sorunlar kendiliğinden kolayca çözülecektir.

Evvela kendimize bunu prensip edinmek mecburiyetindeyiz. Buraya gelen delege arkadaşlarımız 15 seneyi doldurup da geliyor. Hangi mantığa dayanıyor, benim bu çok tuhafıma gider. Yeni bir meslektaşımız geliyor, burada gelip konuşmıyor, barosunu temsil edemiyor. 15 seneyi dolduracak, ondan sonra da gelip burada konuşma hakkını elde edecek veyahut da barosunu temsil edecek. Bence saçma bir olay bu. Evvela kendi kökenimizde bunları temizlememiz lâzım gelir. Ondan sonra başkasının yaptığı hataları tenkit edebilelim.

Maruzatım bu kadar, teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim efendim.

Buyurun Sayın Kılıç.

AVUKAT MEHMET KILIÇ (Kayseri Barosu)- Sayın Başkan, sayın delege arkadaşlarım; sayın konuklarımız ayrıldılar, onun için kendilerine hitabetme imkânımız olmuyor.

Burada birtakım meslek konularımızı, sorunlarımızı Birlik Başkanımızın raporda belirttiği konuları dile getirmek ve çözüm aramak için toplandık. Bu konuda önlem alınması ve konuşmalardan izlenimlere göre düzenlemelere gitmesi gereken Sayın Bakanımız da toplantıyı terketmiştir. Anlaşıyor ki, bu toplantılara icabet, bir nezaket ve protokol görevinin yerine getirilmesinden ibarettir. Biz ciddi bir toplantı yapıyoruz, sayın görevliler, yetkililer ve parlamenter olduğunu söyleyen Bakanımız dinlemek gereğini görmeden ayrılıp gidiyor. Ben bunu şahsen üzüntüyle karşıladım. Bilmiyorum bir mazereti var mıydı.

Efendim, kişi noksanını bilmek gibi irfan olamaz diye bir söz vardır. Bütçeyi inceledim, tüm barolar maalesef keseneklerini ve ölüm yardımlarını göndermemişlerdir. Bu itibarla evvela öz eleştiride bulunmak gerekiyor, görevimizi yapmadığımız anlaşılıyor. Bu bakımdan, Barolar Birliği Yönetim Kurulunu eleştirmeden evvel bizler, baro temsilcileri barolarımızın bu yükümlülüklerini yerine getirmeleri için ne yapabiliriz, ne yapmışız; işte bütçe raporu gösteriyor ki, etkili olamamışız. 1200 lira gibi çok cüzi bir parayı Barolar Birliği keseneğini temin edememişiz. Bu bakımdan, başkasına söyleyecek sözümüz yoktur.

Meslek sorunları diye kırık plak gibi her toplantıda buraya, yüksek huzurunuzda getirilen konuların çözümlenmesine işte bu nedenle ben olanak göremiyorum. Evvela kendimiz görevimizi yapacağız, ondan sonra karşımızdakini eleştireceğiz.

Bir paket sigara 600 lira olmuştur, 100 lira gibi aylık bir ödentiği bir meslektaşımız yapmıyorsa, üzerinde ciddi şekilde

düşünmek ve çözüm aramak gerekiyor.

Avukatlık Kanununa göre müeyyidesi vardır, barodan kaydı silinir; bu yola da gidilmiyor. Bu itibarla, ben meslek sorunlarının kaynağının evvelemerde kendimizde olduğuna inanıyorum ve hiçbir eleştiriye gerek olmadığına kanaat getirdiğim için diğer konularda hiçbir söz etmeden yüksek huzurunuzdan saygıyla ayrılıyorum efendim.

Saygılarımla. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Kılıç.

Buyurun efendim.

AVUKAT NABİ İNAL (Hatay Barosu)- Sayın Başkanlar, değerli arkadaşlarım; öncelikle geçen genel kuruldan bu yana Türkiye Barolar Birliğinin Yönetim Kurulu üyeleri ve değerli Başkanının özverili olarak yapmış oldukları çalışmalarından dolayı kendilerine teşekkür bir borç bilirim.

Açış konuşmalarında değinmiş oldukları sorunların tümüne katıldığımız için, bunları yinelenekte bir yarargörmüyoruz. Ancak, ben huzurlarınızda iki konuya değinmek suretiyle önümüzdeki çalışma yılında Türkiye Barolar Birliğinin bu meslele üzerinde çaba sarfetmesini ve bunların çözüm yollarını aramasını isteyeceğim.

Avukatlık mesleği hepimizin özlediği ve bizim dışımızdakilerin belli günlerde, yine bugün de yapılan konuşmalarda söylendiği gibi hakim, savcı ve avukat üçlüsünden kurulan ve hakim ve savcıdan ayrı olmayan bir meslektir. Adalet bu üçüyle gerçekleşir deriz; ama uygulanmada maalesef birçok yerlerde, horlanan, Başkanınızın belirttiği gibi duruşma salonlarından atılan yine avukattır.

Sorunu çözümü; biz 3-4 yıldır çeşitli toplantılarda bunları dile getiriyoruz ve burada da buna sahip çıkılmasını istiyoruz. Sorunun çözümü, savunma makamının teşekkül etmesi yasal bir değişikliktir. Ancak, bu konuya biz Barolar Birliği, barolar ve avukatlar olarak sahip çıktığımız takdirde, iddia makamının yanında savunma makamının da yer aldığı bir sistem ülkemizde geliştiği takdirde, işte bu

horlanma, bu yakınma ortadan kalkacaktır. Eğer savunma bağımsız değilse, eğer savunma yeterince görevini yapamıyorsa zaten adalet de bağımsız değildir. Sadece yargıç bağımsızlığı, sadece savcının bağımsızlığı adaletin gerçekleşmesi ve bağımsız olması yeterli değildir.

Bu itibarla, mutlak olarak ülkemizde savunma makamının teşekkül etmesi ve bunun için de başta Türkiye Barolar Birliği olmak üzere gerekli çalışmaların, gerekli hazırlıkların yapılması gerektiği inancındayım. Zaten Birlik Başkanımız Hatay'daki konuşmalarında savunma makamının zorunluluğuna, gerekliliğine inanmışlardı. Şanıyoruz ki, gelecek çalışma yıllarında bu meseleyi somut bir şekilde dile getireceklerdir.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'nin gündeminde esas bir mesele var. Bu belki ilk bakışta avukatlıkla, meslekle, hukukla ne alakası vardır denilebilir, ama netice itibarıyla Türkiye'nin varlığını, savunmanın varlığına, hukuk üstünlüğüne, adalete, hepsine etki edecek bir mesele, irtica; Türkiye'nin gündeminde bugün irtica vardır. İrtica o şekilde kol gezmektedir ki, yarın savunmayı da, adaleti de, hukukun üstünlüğünü de ve hukuk devletini de ortadan kaldıracak bir kaldırabilecek bir güce erişecektir.

Barolar Birliğimize, barolarımıza ve bizlere düşen en önemli sorun bu meseleyi dile getirmek, bu meseleye karşı hukukçularımızın ne yapması gerektiği üzerinde durmak gerekir. Nisan ayında Hatay'da yaptığımız bir toplantıda değerli hocamız Hıfso Veldet Velidedeoğlu da gelmişlerdi, özel konuşmalarımızda bir hafta kaldılar. Her konuşmada belirttikleri konu şuydu; "Çocuklarınızı yarın büyük bir felaket bekliyor" ve nedir denildiğinde; "İrtica" diye karşılık verdi.

O halde, önümüzdeki yıllarda barolarımızın ve Barolar Birliğimizin üzerinde durması, hukuk devletinin savunucusu olarak bizlere düşen en önemli görev irticaya karşı çıkmak ve irticanın Türkiye'ye ne şekilde hortladığını belirtmektir.

Ben bu iki konu üzerinde muhterem genel kurulumuzun bilgilerine görüşlerimi sundum. Hepinize saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Sayın Nabi İnal'a teşekkür ediyorum efendim.

Sayın Kaptanoğlu, buyurun efendim.

AVUKAT HÜSEYİN CAHİT KAPTANOĞLU (Antalya Barosu)- Değerli Başkanlar, sayın Yönetim Kurulu üyeleri, Değerli Divan üyeleri; çok değerli meslektaşlarım, sayın delegeler; Efendim bir gün önce gündemi tetkik edip Barolar Birliğine uğradım. Bu gündemde dilekler faslının olmadığını gördüm, ancak çok değerli meslektaşım Önder Sav bir önerge vermek suretiyle bizim gerçek sorunlarımızın tartışılması gerektiği hususuna değinmiş oldu. Ne varki, burada 5 inci maddede bu husus konuşulur veya konuşulmaz diye bir münakaşaya girildi. Esasında 5 inci maddede bu konu konuşulmaz, ama dilekler faslı gelir bu konu konuşulmalıydı. Bizim gerçek sorunlarımız bu teklifti, bugünkü Türk hukukçusunun durumuydu; neler veriyoruz, neler yapıyoruz. Cumhuriyetin ilanından bugüne kadar Türk hukukçusu neler yapmıştır, topluma neler vermiştir; gerçek sorunlarımız bu olabilir.

Biraz önce arkadaşım lâıykıyla değindi, gerçek sorunumuz budur. Ahlâk, hukuk ve laiklik; bunların sorunlarını biz burada tartışamayacaksak, bunlara biz sahipçıkamayacaksak, bizimdışımızda hiçkimse bu meselelere sahip çıkamayacaktır.

Bu bakımdan, ben bu önergeye yürekten iştirak ediyorum ve dilekler faslında bunun uzun uzun konuşulmasını istiyorum.

Efendim, bir memlekette eğer hukukçu hukuk düzenine sahipse hukukçu güçlüdür, ancak sahip değilse aydın zayıftır, en zayıf da hukukçu olur ki, memlekete en büyük tehlike bundan gelir. Örneğin, Sayın Başkan konuşmalarında esaslı bir noktaya değindi, dediler ki; bu güvenlik soruşturması, çok kısa geçti. Bugün güvenlik soruşturması işkence haline gelmiştir bu memlekette. Biz bunu konuşup, bu güvenlik soruşturmasıyla haklarında tahkikat yapılan gençlere sahip

çıkamayacak, yarın bu gençler memlekete hiçbir şey vermeyecektir. Suskun bir gençlik, suçlanmış bir gençlik olarak karşımıza dikileceklerdir ve biz bunlara yarınlarımızı emanet etme cesaretini gösteremeyeceğiz. Onun için bu konular konuşulsun istiyorum.

Arkadaşrının biraz önce ileri sürdüğü laiklik, ülkede diz boyu gitmiştir, bunun meseleleri hukuk açısından getirip kamu oyuyla duyurmamız gerekir. **BASIN** hukuk açısından bizden çok daha büyük görev yapıyor. Biz bir dergi çıkartıp bu meseleleri enine boyuna tartışmıyoruz. Onun için bütçeden de büyük bir tahsisat ayırmak suretiyle bütün hukukçuların rahatça yazabilecekleri, eleştirilerini gönderebilecekleri bir derginin çıkartılması hususunda Sayın Başkandan öncelikle talepte bulunuyorum.

Bunun dışında tekrar işkence hususuna değinmek istiyorum. Memlekette gizli işkence vardır, biz hukukçular bu meselenin üzerine el atmazsak, bu sorunları tartışmazsak yarına çok borçlu gireceğiz.

Hepinize saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN- Sayın Kaptanoğlu teşekkür ederiz.

Sayın Bulut, buyurun efendim.

AVUKAT AZİZ BULUT (Mersin Barosu)- Çok değerli Başkan ve yine çok değerli meslektaş arkadaşlarım; Bugün buraya olağanüstü Barolar Birliğinin toplantısında sarfedilen paranın çalışmaların nereye vardığını incelenek ve bunun eksikliklerini, ne yapıldıklarını arayıp bulmak elbette görevinizdir. Bunun kadar ve bunun da çok ilerisinde hukukçu olarak, avukat olarak, bir sosyal bünyeyi tam manasıyla temsil eden avukatların Türk adaletindeki yerini ve Türk adaletinin nasıl yerine getirebilirliğini her gün binbir meşakket içerisinde kan ve ter dökerek bir lokna eknek için çalışan arkadaşlarım elbette Türk sosyal bünyesinin kalkınmasında büyük meslek kuruluşuyla kıyaslanamayacak kadar kıymetli, bilgili, atılgan, memleketin can danarını

teşkil eden sosyal bünyenin kalkınmasında büyük hizmetler yapan büyük topluluk sizlersiniz.

Sayın arkadaşlarım, biz hukukun, hukuk terazisinin, adalet terazisinin yerine getirilmesinde bir üçgeniz. Hakimler, savcılar ve avukatlar. Hepiniz görüyoruz ki bu üçgen adalet hizmetinin yerine getirilmesine çalışılırken, bizlerden kendisini daha kuvvetli, daha yetkili sanarak, özellikle yeni mesleğe atılmış arkadaşlarımızı bir çok yerlerde söylenemeyecek kadar aşağılatma hevesi içindeler.

Arkadaşlarım, gürada Adalet Bakanı da olmak üzere diğer meslektaşlar, hakimler bizim konuşmalarımızı dinleseler, bizim dile getirmek istediğiniz hususları dinleseler daha olumlu sonuçlara gidebilir. Adalet Bakanı izin isteyecek, diğer misafirler de salonu terkedecek; bizi dinlemeyecek; Sayın Divan Başkanımız bu nezaket ziyaretini yine büyük bir nezaketle karşılamış ve kendilerini uğurlanmıştır. Bize yakışan budur.

Sayın arkadaşlarım, biz Türkiye'de bizim giremeyeceğiniz, müdahale edemeyeceğiniz hukuk değil, hukukun da ötesinde sosyal hakların, insan haklarının müdafaasıdır. Mahkenede bakarsınız ki bir arkadaşta tahliye isteyeceksiniz değil mi, bize sorduğu suale bakın; adalet uğruna insan utanır ve sıkılır. Eğer böyle laf söyleyeceksen düşüneceksin, taşınacaksın, mutlaka isabetli karar vereceksin. Benim istegin reddedildiği takdirde eğer onu doğru buluyorsan, o zaman teşekkür ederek ayrılırsın, bize de yakışan budur.

Sayın arkadaşlarım, bir tarafta insan hakları, bir tarafta ezilen bir büyük kitle. İnsan hakları, adalet nefhunu adaletin temelidir, ana arkadaşlarım sesinizi duyuruyoruz, kudretinizi gösteriyoruz. Oysa Barolar Birliğinde işte Bulgaristan meselesi. Arkadaşlarım, Bulgaristan meselesi sadece bir siyasi mesele midir? Tam manasıyla hukukun meselesidir.

Sayın arkadaşlar, biz kendimizi bildiğinizden beri şu

memlekete her bulunduğumuz yerde her avukatın performasyonu lâzımdır. Ben bugün tamam değilim diyemez. Arkadaşların, hakimleri tenzih ederim, onları yenelin noksan yerlerde. Mahkemede kanunun bize verdiği yetkiler içerisinde.

Sayın arkadaşların, evvela işi kendinizden alalın. Duruşma salonuna girmesini bilmez, ayakkabısı boyanmamış, pantolonu ütesiz labur lapur içeri girer, avukat olduğuna şahit ister. Ne söylediği bilinmez, ne istediği bilinmez; ana bütün arkadaşlarımız bununacısını çeker. Çünkü bu avukat kendisinin değil, bütün Türkiye'nin avukatıdır. Avukatın dediğin zaman, bu benim avukat arkadaşın dediğin zaman gerçekten tensile, gerçekten takdire uygun olması lâzım gelir.

O halde arkadaşların, barolarınızda bütün diğer arkadaşlarımızı korumaya, onları öğretmeye, yardım etmeye, eksiklerini tamamlamaya bizim gibi tecrübeli olan arkadaşlar, orta çağlarını aşmış arkadaşların birinci vazifesi olmalıdır.

Arkadaşlar, konuşmanın başında da söylediğim, ne doktorsunuz, ne de mimar; bir doktor bir safra kesesini ameliyat eder; bir mimar bir bina yapar. Bir avukat ise Türkiye'nin sosyal olaylarında yeri vardır, onun için sizleri mukayese etmiyorum. Bizler ne kadar yerlerimizi esashizmeti ön planda tutuyorsak, yetkililerin de öyle olması lâzım.

Sayın arkadaşlar, küçük bir misal, isim zikretmeden; bizlere neler denilmedi ki; kara cübbeliler mi denilmedi, sakatlar mı denilmedi, kadılar mı denilmedi bize. Arkadaşların bir iktidarın iktisadi yönünde aksamalar olabilir, bir iktidar, bütün yetkileri elinde bulduran bir iktidar diğer branşlarda çalışmasında, yapılmasında hataları olabilir; ana arkadaşların bir iktidar yüksek hukukçulardan destek almaya, onların görüşlerine yer vermeye mecburdur. Bunlara yer vermeyen iktidar sallana sallana düşmeye mahkumdur arkadaşların. Bundan sonraki yaşamımızda kendimiz için değil, milletin hakkını

tan manasıyla korunmaya mecburuz.

Sayın arkadaşların, mehil almak ne demek, hakim bey bana kısa bir mehil verir misiniz ne demek; bir avukat her zaman savunmaya hazır olmalıdır. Hak böyle korunur, yerinde müdahalede bulunmalıdır bir avukat. Hakim dilerse avukatına yardım edebiliyor. Biz ne kadar kan döksek, ter döksek bu içinde bulunduğumuz Türkiye'ye, Türk topraklarına, Türk halkına feda olsun.

Hepinizi en derin sevgiyle, en büyük saygılarla Yönetim Kurulumuzu, Divan Başkanı ve üyelerini, ayrıca tebrik eder, hassaten sizi bir daha kucaklar ve öperim arkadaşların. Sağ olun. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Coşar.

AVUKAT AYDIN COŞAR (Adana Barosu)- Önce bu kürsü beni cezbetti, çünkü Başkan da dahil bir su temin edip ilacımı içemediğim için bu kürsüdeki suyu içmek üzere geldim. Bu, işin bir yandan esprisi, bir yandan da ciddiyetidir. Müsaade ederseniz ilacımı içeyim.

Efendim, Divan üyelerini, başta Başkan olmak üzere, bizlerin seçtiği Yönetim Kurulu ve içlerinde hocam Sayın Selahattin Sulhi Tekinay Beyin, üzerimizde emeği olan hocamızın tümünüzü saygılarımla selamlarım.

Benim değineceğim konuların başında mesleğimizin başkaları tarafından el atılarak kanunla tayin edilen mesleki haklarımızın başkaları tarafından kullanılması geliyor. İstanbul'da kurulan bir ticari şirket sözleşmesinde uluslararası hukuk müşavirliği yapmak üzere sözleşmesine bir hüküm koydu. İstigal konularından bir tanesi, uluslararası hukuk müşavirliği.. Bu konuya, yönetim kurulu arkadaşlarımdan duyduğuma göre, İstanbul Barosu ve bir gazetede de okuduğuma göre Barolar Birliği ilgilendi ve Barolar Birliğinin dava açtığını da o gazete vasıtasıyla okudum.

Şimdi ekonominin gelişimi, dışa açılmanın artması nedeniyle bazı yabancı hukuk şirketlerinin Türkiye'de hukuk müşavirliği yapmaya başladıkları, bizim gözlerimizle gördüğümüz, toplantılarda karşılaştığımız bir olay haline geldi. Bizim bildiğimize göre, avukatlık kanunumuza göre hukuk müşavirliği hukukçuların yapacağı bir iş. Eğer ekonomik gelişimi veya dışa açılışı bu ihtiyacı doğrular ise, Bizim Barolar Birliğinden beklediğimiz, sadece avukatların paydaş olabileceği, sadece paylarının avukatlara devredilebileceği bir müessese yolu olarak çözümlenmesi ve bunun da yasa değişikliğiyle sağlanmasıdır. Aksi halde, başka yabancıların kurdukları şirketlerin benim ülkemde hukuk müşavirliği yaparak benim meslektaşlarımın işini elimizden alması, bizim haklarımızın yok olması demektir. Yarın davaya tutacakları avukatlar vasıtasıyla bu şirketlerin girecekleri, hatta girdikleri de bizim tespitlerimize göre yaşanan olaylardır.

İkinci bir konu da, KDV uygulamasıyla ortaya getirilen uygulamadır. Ücreti vekaletimizin bir bölü onbirinin, tarifedeki ücretin bize ait olacağı belirtilmesine rağmen, KDV olarak kesilmesi, bizim eksik ücret almamız anlamındadır. Bu ücreti vekalet payı, onbirde bir bölümü doğrudan doğruya bizim götürüp devlete kendi ücretimizden yatırdığımız para anlamındadır. Barolar Birliğinin hiç olmazsa ücret tarifelerinde değişiklik yapılırken KDV'nin borçludan tahsil edileceği şeklinde bir değişiklik uygulama getirmesidir.

Ben bu iki konuda Barolar Birliğinin gösterdiği hassasiyetin daha da arttırılmasını diliyorum. Zaten diğer konulara meslektaşlarım temas etti.

Saygılarımı sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN- Sayın Coşar, teşekkür ederim efendim.

Sayın Özturanlı, buyurun efendim.

AVUKAT İSKENDER ÖZTURANLI (İzmir Barosu)- Sayın Divan, Yönetim Kurulunun değerli üyeleri, sevgili arkadaşlarım; Parasal bir dönemde yaşıyoruz ve paranın egemen olduğu bir devirde parasız bir kuruluş, parasal bir kongre yapıyor. Yönetim ve Genel Kurul kongresi.

Ben bu maddede Yönetim Kurulunun çalışmalarından dolayı da aklanma olduğu yazılı, ama Yönetim Kurulunun bir çalışma raporu yok. İnsan ister istemez acaba Yönetim Kurulu, kugüne kadar, ki uzun bir süre geçmiştir, bir önceki genel kurul toplantısı üzerinden; hiç ni çalışmadı diye düşünüyor. Önümüze saymanlık raporu getirilmiştir. Saymanlık raporunda, bunu Yönetim Kurulunun getirmesi daha olumlu olurdu. Dergi ve bülten çıkarılacağından bahsediliyor, Yönetim Kurulu tarafından karar alınmış ve bazı yayınlar yapılacağı yazılıyor. Ülke, hukuk ve meslek sorunları açısından yeni hizmetler üretmeye kararverildiği yazılıyor.

Bendeniz bundan önceki bütçe ile de, bundan sonraki bütçe ile de bunların yapılacağı kanısında değilim, bu olmaz. Niçin yapıyoruz; eski arkadaşlarımız hatırlarlar, 1136 sayılı Avukatlar Yasası çıkmadan önce yönetimle barolar bir uyum içindeydi ve bu yasa türlü uğraşmalar sonucunda çıktı; ama tabii bizim isteğimizin olmadı ve barolar vesayet altına getirildi. Bunun savaşımını uzun yıllar genel kurullarda arkadaşlarımız ve yönetim kurulları yaptı. Fakat başarıya ulaşamadık. Bağımsızlık istedik, özerklik ve özgürlük istedik; bunun tersi oluştu ve Sayın Başkanımın da biraz önce ifade ettiği gibi bizim haberimiz olmadan yasalarımız kaç kez değiştirildi, 8 kez değiştirildi. Buna seyirci kaldık, açıkca suskun kaldık. Aynı zamanda ben bizimle alay edildiği kanısındayım. Çünkü, en son yasada çağrıldık, İzmir ve İstanbul'dan arkadaşlarımız gitti. Bir yasa çıkardılar ve bizi kongrelerinizi istedikleri zamanda yapar bir kuruluş haline getirdiler.

Bu Olağanüstü Genel Kurul toplantısı da türlü iteklemelerle yapılmıştır. Ben bunu bilen bir arkadaşınızın. Bu yasalarla eskiden barolar ve Barolar Birliği vesayet altındaydı, şimdi ise buyruk

altındadır, Adalet Bakanlığının buyruğundadır. Bu konuda da bu bütçeyle ve bu çalışmayla olumlu bir sonuca varılacağı kanısında değiliz.

Yıllarca hukukun üstünlüğü, hukuk devleti ilkelerinden bahsediyoruz, ama bunu maalesef gayretli bir çalışmasını veremiyoruz. Örneğin; Anayasamız demokratik hukuk devletinden bahsediyor, ama gene Anayasa bir çok maddeleriyle demokratik hukuk devletini ihlal etmiş, hatıta yargıçlarımız bile Yüksek Savcılar ve Hakimler Kurulu kararlarına karşı herhangi bir mahkemeye gitme olanağından mahrum. Bu, hukuk devletiyle bağdaşmadığı gibi, uygulanada da hukuk devletiyle bağdaşmayan konulara ciddiyetle ve önenle eğilmiyoruz.

Savunma hakkı ve savunma dokunulmazlığı; cumhuriyet yıllarından sonra mütenadiyen kısıtlandı. Ceza Yasası da kısıtlandı, eskiden avukatlar mahkemelere alınır götürülür ve tutuklanılırdı. 1136 sayılı Kanunla bunlar kalktı, ama 1972'den beri mütenadiyen Sayın Başkanınızın da ifade ettiği gibi mahkemelerden kurtulur hale geldik, gizli dosyalar avukatlardan saklanıyor, yasalarla oluyor ve o yasalar da 1982 yılında çıkarıldığı için gene Anayasanın geçici 15 inci maddesine göre Anayasa Mahkemesine dava açma hakkı bile yok ve bunların savaşımını maalesef veremiyoruz, ama bu bütçelerle bunların savaşımını da uzun süre veremeyeceğiz.

Arkadaşın Nabi İnal çok önenli bir konuya değindi, gericilik, laiklik konularına; bu konulara da değinmek durumundayız. Çünkü 25 Mayıs 1925 tarihinde Atatürk Ankara Hukuk Fakültesini açarken, hukukçulara ne kadar değer verdiğini vurgulanıştı. Biz Atatürk'ün yarattığı hukukçularız, yeni bir hukuk kuşağının yaratılmasını istiyordu, eski hukukla, hukukçularla hiçbir şeyin yapılanayacağını söylüyordu ve aynen "Cumhuriyetin müeyyidesi, yaptırım gücü olan bu kuruluşun açılışında duyduğum mutluluğu, hayatımın hiçbir anında duymadım." Hukuka ve hukukçulara bu kadar değer vermiştir. Şimdi bugün bakıyoruz birtakım gericici okullar izin dışı, yasa dışı okullar ortalığı çekilmez duruma getirmiştir. Bu konularda da Türkiye Barolar Birliğinin

dikkatli davranması gerektiği kanısındayım.

Bugün Türkiye'de otoriter bir kuruma vardır. Bu otoriter kurumlaşmayı ancak demokratik güçler aydınlığa çıkarabilir ve demokrasiyi ancak bu suretle kurtarabiliriz. Bu demokratik güçler arasında Türkiye Barolar Birliği ve barolar vardır. Eğer biz bu konuda gereken uğraşı vermezsek, topluma karşı, kendimize karşı ve ulusumuza karşı sorumlu oluruz. Bizim bu kadar değişiklikten sonra bir maddemizi değiştirmemişlerdir, 110 uncu maddenin 6 ncı fıkrası. Buna göre Türkiye Barolar Birliği, kanunların memleket ihtiyaçlarına uygun olarak gelişmesi ve yürütülmesi yolunda dileklerde, yorumlarda bulunmak, gerekirse ön tasarılar hazırlamak yetkisine sahiptir. Bu yetkiyi susmakla kullanamayız. Hukukçunun sesiyle, ılımlı fakat güçlü sesiyle zaman zaman uyum sağlayarak yönetimle, zaman zaman da yönetimle bu konularda çatışarak savaş vermek zorundayız. Bugün kanunlarla Türk avukatı yürütülmez bir duruma getirilmiştir. Benden gizli belge saklanırsa ve o gizli belge hakim ve savcıya açıksa, bu demektir ki Türk avukatına güvenmeyiniz, yasalarla Türk avukatına güvenilmez duruma getirilmiştir ve bunun savaşımını vermek mecburiyetindeyiz. Bunun savaşımı bu bütçey'e olmaz, ayda 100 lira kesenek isteniyor. Bir çok arkadaşım dile getirdi, 100 lira kesenekle bu işler olmaz, ne dergi, ne de bülten çıkarılır. Bülten ve dergi yayımı için herhangi bir gider gösterilmediği gibi bütçe'de, herhangi bir gelir de gösterilmemiştir.

Hukuku güzel diliyle, hukukun ağır fakat etkili diliyle bir çok şeyleri yapmaları dileğiyle saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim efendim.

Buyurun Sayın Sav.

AVUKAT ATILLA SAV (Ankara Barosu)- Sayın Başkanlık Divanı, Yönetim Kurulunun değerli üyeleri, sayın başkanlarım ve sevgili meslektaşlarım; Arkadaşlar, Türkiye Barolar Birliği ilk toplantısını Ağustos 1969 tarihinde yaptı, 17 yıldır Türkiye Barolar Birliği Türkiye'de hukukun ve yargının sürükleyici ve öncü gücü oldu. Yıllarca tuğlaları

üstüste koyarak inşa ettiğimiz, oluşturduğumuz yapının bir iki yıl içerisinde yıkıldığını gördük. Doğrusu, bu toplantıya gelirken ilk Barolar Birliği Genel Kurul toplantısının delegelerinden birisi olarak içimde büyük bir acı var. Biz 17 yıldır Türkiye'de hukukun üstünlüğü ilkesinin savunuculuğunu yaptık. Hukukun üstünlüğü ilkesi Anayasada Cumhurbaşkanının ve milletvekillerinin adına girdi, kavram olarak, düşünce olarak. Bunun öncüsü Türkiye Barolar Birliğidir, bunu övünerek bilelim ve söyleyelim.

Türkiye Barolar Birliği yıllarca baroların bağımsızlığı ilkesinin savunuculuğunu yaptı. Geçen, yani içinde bulunduğumuz yıl içinde çıkan Avukatlık Kanunuyla baroların bağımsızlığı ilkesinin iyice yerle bir edildiğini görüyoruz. Biz 1136 sayılı Yasada yalnız 8 hükümde Adalet Bakanlığının onay yetkisini öngören kuralla savaşım verirken, barolar bugün Adalet Bakanlığı denetiminde kayıt nizamını inceliyor, o yetkiyi aldı ve biraz önce açış konuşmasında Sayın Birlik Başkanımızın belirttiği gibi, Avukatlık Yasasıyla ilgili bu çalışma yapılırken, Barolar Birliğinin ve avukatlık mesleğinin temsilcileri de çalışmanın bir yerine kadar katılıyorlar, ondan sonra onların yokluğunda yasa çıkartılıyor. Böyle bir oldu bittiyi, böyle bir gelişmeyi içimize sindirecek miyiz. Biz yargının itici gücü olarak, savunma olarak eğer mesleğimize yapılan bu haksızlıkları içimize sindireceksek, müvekkillerimizin haklarının korunmasına ve savunmaya olan gereksinmelerini nasıl savunacağız.

Bu yetki içerisinde bana acı veren bir olayı bilginize sunmak isterim; değerli ve kıdemli bir meslektaşımız Ankara Barosuna iki dönem başkanlık yapmış bir meslektaşımız; Yargıtaya verdiği bir tashihi karar dilekçesinde kullandığı bazı deyimler nedeniyle hüküm giymiştir. İleri yaşında ve gözlerinin iyi seçmediği bir dönemde savunma mesleğini yapabilmek çabasıyla verdiği bir dilekçeden ötürü bir meslektaşımızın, hem de bu nitelikte bir meslektaşımızın hüküm giymiş olması hepimizi ilgilendiren bir konudur. Çünkü, bir söz var; bir ülkede bir kişiye yapılmış bir haksızlık, bütün topluma yöneltilmiş bir tehdirdir diyor Montesquei.

Bir meslektaşımıza yapılmış bu haksızlık ya da bu uygulama, aslında hepimize ve bizim kişiliğimizde savunma mesleğine yapılmış, yöneltilmiş bir tehdittir. Eğer bundan sonra mahkemelere dilekçe verirken Yargıtaya karar düzeltme isteminde bulunurken, kullandığımız ibarelerin yüksek yargıçları incitip incitmeyeceğini, onlara hakaret oluşturup oluşturmayacağını düşüneceksek, savunmayı nasıl yaparız. Elbetteki herkesin uslubu, beyanı kendisine aittir. Kimi insanlar daha ölçülü ifadelerle görüşlerini açıklayabilirler, ama kimi meslek adamları müvekkilinin uğradığına inandığı haksızlığı belirtebilmek için bazı ibarelerde sert şeyler söyleyebilir.

Arkadaşlar, burada dile getirmek istediğim konu, sadece bir arkadaşımızın başına gelen olay da değil. Şimdi Türkiye'de bir gelişme var. Olağanüstü bir dönemden çıktık, biliyoruzki olağanüstü dönemlerde hukuk kuralları da olağanüstü biçimde oluşabilir. Olağanüstü dönemde siyasal iktidarı kullananlar hukuk kurallarını da kendi istekleri doğrultusunda belirleyebilirler, ama artık olağanüstü dönemden çıkıyoruz, çıktık. Bu olağanüstü dönemin Anayasamızda, hukuk kurallarında ya da herhangi yasaya ya da Anyasaya dayanmaksızın çeşitli uygulamalarla bıraktığı izlenimleri tartışmayacak mıyız. Barolar Birliği Genel Kurulunun savunma mesleğinin en yüce kuruluşunun görevi değil midir. Biz bizim yokluğumuzda yapılmış bir yasayla Barolar Birliği Genel Kurulunu ertele-yen bir kuralı kabul ettik, içimize sindirdik ve bugün buraya gelirken sadece akçalı raporu tartışmak için gelmiş bulunuyoruz. Ben Sayın Önder Sav'ın yapmış olduğu konuşmadaki gerekçeye tümüyle katılıyorum, bütün söylediklerine candan katılıyorum, hepsine inzamı atarım. Ne yazık ki, Avukatlık Yasasınının 88 inci maddesi, bizim bu toplantıda meslek sorunlarını, hukuk sorunlarını, yargının sorunlarını tartışmamıza olanak vermiyor. Çünkü önümüzdeki gündem bellidir, sınırlıdır. Barolar Birliği Yönetim Kurulu bu olağanüstü toplantıya gelirken daha çok beklenmedik yasa değişikliği nedeniyle genel kurulun ileri atılması nedeniyle Barolar Birliğinin bütçesiz kalmasından sıkıntı duymuştur. Burada bir

bütçeyi yapmaya ve geçmiş dönemin hesabını aklatmayagelmıştır. Bunun bir diğeri de, yönetim kurulu bir çalışma yapıp getirmemiştir. Yalnızca Birlik Başkanının açış konuşmasında Birlik Yönetim Kurulunun çalışmalarıyla ilgili bazı bilgilere yönelik, elimizde rapor olmayınca Yönetim Kurulunun çalışmalarını tartışarak, Birlik Yönetim Kurulunun çalışmalarını basamak ederek ülkedeki meslek ve hukuk sorunlarını nasıl tartışırız. Onun için, ben bu genel kurulda çok ciddi bir eksiklik duygusu içindeyim. Bunu gidermenin bir yöntemini bulmalıyız. Sanıyorumki, yine bu 88 inci maddenin verdiği olanaktan yararlanarak bir olağanüstü genel kurul toplamaktır. Gündemini, özellikle ülkenin hukuk sorunları, yargı sorunları ve meslek sorunları üzerinde tartışma açmak ve kararlar almak.

Arkadaşlar, Barolar Birliği bu konularda ciddi kararlar almak durumundadır. Bu ihtiyacı hepimiz duyuyoruz. Benden önce konuşan arkadaşlarım çok önemli sorunlara değindiler, fakat bunların arkasından bize kararlar önermediler, öneremediler. Çünkü gündemde böyle bir olağanüstü yok. Biz Barolar Birliği olarak 17 yıldır yaptığımız çalışmaların arkasını bırakmak niyetinde değiliz. Geçtiğimiz dönemde tüm demokratik kuruluşları, tüm meslek kuruluşlarını yanlış gören bir anlayışı, Birliğimize verdiği zararları ve Birliğimizde yarattığı yaraları içimize sindirecek değiliz. Elbetteki yargının sorunları yine bizim itici gücümüze bağlıdır. Bugüne kadar böyle olmuştur, bütün dünyada böyle olmuştur. Yargı, hiçbir zaman kendi sorunlarını tartışarak ona çözümler getirmemiştir. Yargı sorunlarını her ülkede tarih boyunca ve Türkiye'de tarih boyunca hep savunma makamı çözmüştür, hep avukatlar yargıya öncülük etmişlerdir. Bu doğaldır, işin gereğidir, yapısından gelmektedir. Onun için bu işlevimizi, bu görevimizi hiç kimseye bırakamayız diye düşünüyorum.

Bu toplantının sonunda bir önerge sunarak bir olağanüstü genel kurul toplantı yapılmasını önerelim ve bu genel kurulda ciddi tartışmalar sonucunda kararlar alalım diye düşünüyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum, teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Sayın Atilla Sav, teşekkür ederim efendim.

Sayın Mumcu, buyurun efendim.

AVUKAT ERTAN MUMCU (Kastanonu Barosu)- Sayın Divan, pek muhterem meslektaşların; Benden önce konuşan arkadaşlarımız saygıdeğer büyüklerimiz avukatlığın mesleki sorunlarını büyük bir içtenlikle dile getirmişlerdir. Aynı konular üzerinde benimsediğin için görüş belirtmeyi uygun bulmuyorum.

Sayın Birliğin faaliyetine ilişkin rapor şu sırada eline geçmiş olduğundan, özellikle gündemin 5 inci maddesinde rapor üzerinde bir eleştiri sunamayacağın. Ancak, dönem parasal bir dönem ve paranın da bugün için en geçer akçe bulunduğu nazarı itibara alınır, bence 67 vilayeti temsil eden Türkiye Barolar Birliğinin kısıtlı bu bütçeyle çalışması ve özellikle borçlu baroların borçlarını tediye etmemesi halinde büyük bir sıkıntıya düşeceği malumunuzdur. Bir an önce Kastanonu delegesi olarak, ki raporda Kastanonu Barosu borçlu gösterilmekte; Başkandanaldığın bilgiye göre de Kastanonu Barosunun borcu bulunmaktadır. Bunun da tavzih edilmesini talep ediyorum. Diğer baroların öncelikle borcunu ödemesini diliyorum.

Ben yeni bir öneri getirmek yerine, gündemin 5 inci maddesinde geçmiş dönem çalışmalarından ibaresiyle iki hususta Sayın Birlik yönetimine tenkit getirmek istiyorum. Bunlardan bir tanesi; Bursa, Balıkesir ve Sakarya barolarının ortaklaşa tertip etmiş bulunduğu ve bilahare da her ne sebeple bilemiyoruz, basından takip ettiğimiz kadarıyla bağımlı mı ya da kendi serbest iradeleriyle mi vazgeçtiklerini bilemediğimiz bir sebeple ertelenmiş bulunduğu bir seminere Sayın Birlik Başkanının vermiş bulunduğu beyanattı tenkit etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, eğer 3 veya 4 baro ortaklaşa bir seminer düzenlemiş ve bu seminere belirli ölçüde davetli çağırıp seminerin de gününü tayin etmişse, bu seminere davetli olarak eski

Başbakanlardan saygıdeğer birinin gelmesi sebebiyle Bursa'da bu toplantı ertelenmiş ise, bence avukatlık mesleğine karşı burada bir suç işlenmiştir. Ya bu toplantı daha önceden tertiplenmesi veya tertiplenmişse alabileceği boyutların iyi hesab edilmiş olması gerekirdi.

Kastamonu Barosu temsilcisi olarak özellikle Balıkesir ve Bursa ve Sakarya Baro başkan veya temsilcilerinin bu erteleme sebebinde idari bir baskı var mıdır, varsa buna niçin katlanılmıştır? Basında yansıyan olaylar doğru mudur?

Diğer husus, maalesef bugün diğer konuşması meslektaşlarımızın da belirttiği gibi, ülke sorunları üzerinde Barolar Birliği etkili ve zamanında eleştiri getirememektedir. Bugün gündemde belirli bir Anayasa değişikliği vardır veya Anayasa değişikliği gündeme gelmiştir. Türkiye Barolar Birliğinin veya Türkiye'deki bağımsız addettiğimiz baroların Anayasa değişikliği üzerinde suskun bir vaziyette durması, özellikle geçici 4 üncü maddenin ve iktidarın isteğine bağlı olarak Anayasanın 84 üncü maddesinin uygulanıp uygulanmaması üzerinde Anayasaya uygun hukuksal görüş belirtilmemesi bizi, özellikle hukukçuları bugün Türkiye'nin gündeminde çıkarttığı bir üşündeyim.

Anayasa değişikliği, öncelikle hukukçuyu ilgilendirir. Eğer Anayasada bir değişiklik toplumda oluşmuşsa ve bu değişiklik kaçınılmaz duruma gelmişse mutlaka Türkiye Barolar Birliğinin karar alması gereklidir. Özellikle Anayasanın bazı maddelerinin istenildiği şekilde istenildiği zaman askı alınması, istenildiği zaman da uygulamaya konulduğunun belirtilmesi büyük bir hukuki yanlışlık addetmektedir. Hiçbir siyasi iktidar bu hususta istediği maddeyi istediğim şekilde uygulamaları şeklindeki keyfi davranışına Barolar Birliğinin, baroların katlanmasına bir hukukçu olarak imkân görmüyorum.

Diğer tenkitler, bugün kıymetli meslektaşlarımız tarafından yapılmıştır. Kastamonu Barosu temsilcisi olarak Birlik Olağanüstü Genel Kurulunun mutlaka kapanırken çok kısa sürede hukuku Türkiye'nin özellikle hukukçuyu ve avukatı gündemine getirebilecek ve olağan genel

kurulun en kısa ve en yakın sürede Türkiye'nin bütün hukuki sorunlarının tartışılır bir atmosfer haline getirmesini diliyorum ve bu hususta da bir önerge hazırlandığında Kastamonu Barosu temsilcisi olarak imza koyacağımı taahhüt ediyorum.

Hepinize saygılıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim efendim.

Buyurun Sayın Kosova.

NIHAT KOSOVA (Balıkesir Barosu)- Sayın başkanlar, Genel Kurulumuzun değerli üyeleri; Benden önce konuşan Kastamonu Delegatesi arkadaşımız Balıkesir Barosunun içinde ya da başında bulunduğu birkaç baro tarafından tertip edilen ve ancak sonucu iptale müncer olan toplantının neden tertip edilmiş olduğunun, tertip edildikten sonra neden yapılamadığının, Balıkesir ya da bu toplantıyı birlikte tertip etmiş olan diğer barolar tarafından açıklanması gereğine işaret ettiler. Balıkesir Barosu Başkanımız ne yazık ki Birlik degradesi degillerdir. O toplantının tertibinde de zannediyorum ki, en başta görev almış olan Baro Başkanımız idi. Şu anda kendisi delege olarak burada bulunamadıkları için bu toplantının hazırlanması ve iptal nedenleri üzerinde söz söyleme olanağına sahip değil. Ancak, Kastamonu degradesi arkadaşımız Balıkesir ya da diğer baro delegelerinin bu konuda bilgi vermesini istediler. Ben eğer yapılabilsen o toplantıya katılmayacağımı ifade ettiğim için bu konuda bilgi vermeyi uygun görmüyorsunuz. Ancak bir başka Balıkesir degradesi, Türkiye Barolar Birliği Başkan Vekilidir Sayın Vedat Burcuoğlu, bu konuda eğer gerekiyorsa hem Balıkesir Barosunu, hem de Türkiye Barolar Birliğini de ilgilendiren yönleriyle açıklamalarda bulunabileceği düşüncesindeyim.

Bu vesileyle kürsüye gelmişken, gündemin 5 inci maddesini biraz ya da haylice zorlayarak konuşmakta olduğunuz adaletin ya da mesleğimizin sorunlarının bana kalırsa büyük bir bölümü meslektaşlarımızdan kaynaklanmakta, meslektaşlarımızdan kaynaklanmayan diğer oldukça büyük bir bölümünün halledilmesinde de gene meslektaşlarımız

yüzünden olmaktadır. Kendimize ya da ilişkide bulunduğumuz kişi ya da kuruluşlara gereğinden fazla nezaket göstermekten vaz geçerse bir gerçeğe karşı karşıya kalırız. Belki daha önceki toplantılarında ifade etmişdim. Şu anda mesleğimizin içinde bulunduğu sorunların büyük bölümü kendi meslektaşlarımızdan kaynaklanmaktadır ve bu diğer arkadaşların tarafından da ifade edilmiştir. Neden? Avukatlık mesleğinde 26 senesini doldurmuş bir meslektaşınız olarak mesela, Balıkesir Barosunda bir yıl için olsun olağan genel kurulun ilan edilen birinci günde yapılabildiğini hen görmedim. Kendi barolarınızda bunu yapabildiniz mi, onu da bilmiyorum. Neden bizim meslektaşlarımız kendi olağan genel kurullarının ilk gününü yapacak kadar ekseriyeti sağlamazlar. Kendi meslektaşlarımızın barolarına olan ilgisizliğini buradan çıkarmak mümkündür. Ya da Türkiye Barolar Birliği şu anda Ankara'da bir olağanüstü genel kurul yapmaktadır. Ankara Barosuna kayıtlı, Ankara'da icrai faaliyet eden kaç meslektaşımın bulunduğunu bilmiyorum, ama bunu binlerce ifade etmek çok yanlış olmaz sanıyorum. Fakat, delege olmadığı halde şu anda bu genel kurulda neler görüşülüyor diye merak eden mesela 3 tane Ankara Barosuna kayıtlı meslektaşımızın burada olduğunu da sanıyorum. Meslektaşlarımızın mesleğimize kendi barolarına, Barolar Birliğine ilgileri oranında başarı beklenebilir. Bu ilgi çerçevesi içerisinde baroların yönetim kurullarının ya da Türkiye Barolar Birliğinin başarılı ya da başarısız olduğunu söylemek oldukça güç görülmektedir.

Sayın Atilla Sav, bana kalırsa çok uygun bir öneride bulunmuştur. Biz bu konuda tabii arkadaşlarımız fikirlerini beyan etmeye devam ederler. Yalnız en uygunu gerçekten hem adaletin, hem mesleğimizin sorunlarının en yoğunlaştığı şu günlerde, aylarda olağanüstü sırf bu konuları görüşmek için bir toplantı yapılmasıdır. Ancak, biz genel kurul olarak olağanüstü bir toplantı yaptığımızdan dolayı bundan sonraki olağanüstü genel kurul tarihini belirterek toplantıya çağırarak

yetkisi de Birlik Genel Kurulunda karara bağlanması; ayrıca Sayın Sav'ın önerisini isabetli buluyorum ve açıklamalarından yana olduğumuzu belirtmek isterim.

Huzurunuzdan saygıyla ayrılıyorum efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN-Sayın Kosova, teşekkür ederim efendim.

Gündemimizin bu maddesiyle ilgili konuşmak isteyen var mı?Yok.

Gündemimizin 5 inci maddesini oylarınıza sunacağım.

Geçmiş dönem hesaplarından ve çalışmalarından dolayı Birlik Yönetim Kurulunun aklanmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Böylece Barolar Birliğinin, geçmiş dönem çalışmalarından ve hesaplarından dolayı aklanmasına karar verilmiş bulunmaktadır.

İzmirDelegesi Sayın İskender Özturanlı'nın bir önergesi var;

"Divan Başkanlığına

Gündemin 7 nci maddesi, olağan genel kurulun ne zaman yapılacağına belirtilmesidir. Önce bu maddenin görüşülmesi, daha sonra da gelecek dönem bütçesinin görüşülüp kabulü gerekmektedir.

6 ncı madde ile 7 nci maddenin yerlerinin değiştirilmesini öneriyorum." diyorlar.

Efendim Divan olarak gündeme olduğu şekilde karar verdik.

Gündemimizin 6 ncı maddesi; Gelecek dönem bütçesiyle bütçe yönetmeliğinin görüşülmesi ve kabulü.

Efendim, bu hususa ait bilgilerin raporda mevcud olması ve arkadaşlarımız tarafından okunmuş olması dolayısıyla rapordan okunmasına gerek görülmediğini sayın genel kurul delegesi arkadaşlarımız belirtiyorlar. Dolayısıyla okunmasına gerek görülüyor. Sadece son bölümü okuyalım efendim.

AVUKAT NAÇİ IŞIK MOROVA (Sayman Üye)- Türkiye Barolar Birliği 1.11.1986-30.4.1988 Yılı Bütçe Yönetmeliğini arz ediyorum.

Türkiye Barolar Birliğinin 1986-1988 yılları 18 aylık bütçesi 1.11.1986 gününde başlar, 30.4.1988 günü sona erer. Bu döneme ait Birlik gelir ve giderleri 108.310.129.TL si öngörülmüştür.Bu dönemde

baroların ödeyeceği Birlik keseneği XVII. Genel Kurul kararı uyarınca 31. Aralık 1985 tarihinde barolara kayıtlı avukat sayısı üzerinden ayda 100.₺ sı olarak hesaplanmıştır.

Bütçe ile kabul edilen ödeneklerin yetmemesi halinde bölüm ve maddeler arasında aktarma yapmaya Birlik Yönetim Kurulu yetkilidir.

Gelirlerin tahsil fişi veya banka dekontu karşılığı tahsili giderlerin harcama belgelerine dayandırılması gereklidir. Kasa işlemleri, istisnasız tahsil ve ödeme fişlerine dayandırılır. Bütçe içerisinde harcama, Başkan ve Sayman üyenin oluru ile yapılır.

Yönetim Kurulu genel kadro aylıkları toplamı değişmemek kaydıyla kadroları ve kadro aylıklarını birleştirmeye, kullanılmayan kadro aylıklarından diğerlerine ekleme yapmaya yetkilidir.

Bu yönetmeliğin uygulanmasına Birlik Yönetim Kurulu yetkilidir.

Saygılarımızla.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Morova.

Gündeminizin bu maddesiyle ilgili söz olmak isteyen?..Yok.

Gelecek dönem bütçesini ve yönetmeliğini oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlarım, gündeminizin 7 nci maddesine geçiyoruz.

Gündeminizin 7 nci maddesi; 3256 sayılı Kanunla getirilen değişiklikler karşısında barolar ve Türkiye Barolar Birliği genel kurullarının ne zaman yapılacağı görüşülmesi;

Bu konuda görüş belirtmek isteyen var mı?

Büyurun Sayın Başkanım.

AVUKAT TEOMAN EVREN (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)-Sayın delegeler; açış konuşmasında da arz ettiğim üzere, yasa değişikliği önemli karışıklıklar getirdi. Bu karışıklıklardan birisi, yasanın tahmin edildiği süre içinde çıkarılamayıp bir sene sonraya atlama-sından doğmuştur. Bu nedenle, bugün barolarımız kongrelerini yapmak hususunda hangi tarihin saptanacağı noktasında tartışma halindedirler. Biz Barolar Birliği olarak kendimizin bir karar veremeyeceğini bildiğimiz halde, barolara kendi düşüncelerimizi ishari mahiyette ilettik. Ancak, bu ihbari mahiyette ilettiğimiz düşünceler bazı tartışmalara neden oldu. Bu tartışmalar üzerine özellikle İstanbul Barosu Başkanı arkadaşımız, hocamız bize bir yazı yazarak Başkanlar Kurulunu toplantıya çağırmanızı istediler.

Türkiye Barolar Birliğinin Başkanlar Kurulu diye bir organı bulunmadığı için, yasa dışı bir organda bu konuyu görüşmekten ise, yapacağımız fevkalade genel kurulda karışıklık arz eden bu durumun tartışılmasını istedik. Tartışılmasını istedik kelimesini özellikle ve seçerek kullanıyorum. Çünkü Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunun barolara kongrelerinizi falan tarihte yapınız şeklinde bir direktifte bulunması, bir karar alması da hukuken mümkün değildir.

Ancak, burada yapılan tartışmaların hepimize, barolarımıza yol gösterici, barolarımızı yapacakları genel kurulda bir birlik sağlayacak noktaya getirmesini düşündüğümüz için böyle bir gündem maddesini saptamış bulunuyoruz.

Saygılarımla.

BAŞKAN-Teşekkür ederim Sayın Evren.

Gündemimizin bu maddesiyle ilgili olarak görüş bildirmek isteyen arkadaşlarımız var mı?

İstanbul Barosundan Sayın Emin Baltaoğlu, buyurun efendim.

AVUKAT EMİN BALTAOĞLU (İstanbul Barosu)- Sayın Başkan, sayın Yönetim Kurulu üyeleri ve kıymetli meslektaşlarım; Bu konuda ben huzurunuzda ayrıca söz almak istemiyordum, fakat Baro Başkanımızın rahatsızlığı dolayısıyla ayrılmak zorunluluğunda olduğu için bende-nize bu vazifeyi verdiler.

İstanbul Barosunda yapmış olduğumuz görüşmelerde elde ettiğimiz neticeyi huzurunuzda açıklamak istiyorum. Barolar Birliği Başkanımızın açış konuşmalarında da açıkladıkları gibi, kanunun hazırlanması maalesef esaslı bir incelemeye tabi tutulmadan alelacele yapılmış, nasıl uygulanacağı düşünülmeden düzenlenmiş bir maddenin yürürlüğe girmesiyle başlamış bulunmaktadır.

Bu bakımdandır ki, baroların yapacağı genel kurulların ve seçeceği Yönetim Kurulu ve Barolar Birliği delegelerinin yetkilerinin tayini bakımından bu hususta biraz tetkikat yapmak, üzerinde geniş düşünmek zorunluğundayız.

Barolar Birliğiniz, yine Sayın Başkanımızın açıkladığı gibi herhangi bir baro şu tarihte veya bu tarihte genel kurulunu yapacak dememesi lâzım, diyemez. Fakat, Barolar Birliğinde bir birliği temin edebilme için her baronun kanunu aynı şekilde anlayarak aynı dönemde delegelerineseçmeli ve bu seçilen delegelerin de genel kurula geldikleri zaman yetkilerinin tartışma konusu olmaması konusu gerekmektedir. O bakımdandır ki, biz Barolar Birliği Genel Kurulunda ne şekilde bir sonuca varılırsa, onun her baro tarafından aynı kabul edilerek uygulanmasının çok yararlı olduğu düşüncesindeyiz.

30 Ocak 1986 tarihinde yürürlüğe giren 3256 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesini huzurunuzda müsaadenizle tekrar okuyayın, ayne şöyle diyor;

"Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk

baro genel kurul toplantısı, kanunun yayımını izleyen ikinci yılın ekim ayının ilk haftasında."

Şimdi bütün tereddüt kanunun yayımını izleyen ikinci yıl ne zamandır. Eğer sene olarak alırsak, kanun 1986 yılında yayımlanmıştır, o halde ikinci yıl 1988 yılıdır demek gerekir veyahut 30 Ocak 1986 tarihinde yayınlandıysa, bu 30 Ocak 1986'dan sonra birinci yıl 30 Ocak 1987'dir, 30 Ocak 1987'yi takip eden günler ikinci yıldır. Kanun, ikinci yıl sonunda veya ikinci yılı takip eden ekim ayı demiyor, ikinci yılın ekim ayı dediğine göre biz şu neticeye vardık. Burada 30 Ocak 1987'den sonra başlayan dönem ikinci dönemdir. Binaenaleyh, 1987 yılının ekim ayı kongrelerin ve genel kurulların yapılması gereken bir tarih olmaktadır.

Yalnız, bu hususta bazı engellerle karşılaşmamız ihtimali de var. 30 Ekim 1987'de kongreyi yapacak olursak, seçim kuruluna müracaat edeceğiz. Acaba seçim kurulu başkanı bize, hayır kanuna göre henüz seçim yapılamaz, toplantı yapılamaz diyecek mi, demeyecek mi? Böyle bir itirazla karşılaşırsak ne gibi bir tutumu az olması lâzım, onu düşünmemiz gerekir.

Bu bakımdandır ki, bizim arkadaşlarımızla görüşmemiz 1987 ekim ayı içinde genel kurul toplantısının yapılması şeklinde ise de Yüksek Seçim Kurulundan bir görüş almak veyahut bu kanunu daha açıklığa kavuşturmak için Adalet Bakanlığıyla temas ederek ya bir tefsir veyahut da yeni bir tadil ekline gitmek yararlı olur düşüncesindeyim. Takdir yüksek heyetinizindir.

Hepinizi saygılarımla selamlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Baltaoğlu.

Sayın Güneş Atabay, buyurun efendim.

AVUKAT GÜNEŞ ATABAY (İzmir Barosu Başkanı)- Sayın Başkanlar, Sayın delege arkadaşlarım; bu olağanüstü genel kurulumuzun başından beri o kadar güzel laflar ettik ki, bunlara katılmamak mümkün değil. Bu ettiğimiz lafları, düşündüklerimizi nerelerde söyleyeceğiz, bunları da düşünmemiz gerekiyor. Bunları konuşacağımız, tartışacağımız, anlaşacağımız ve kamu oyuna veyahut da ilgili yerlere duyuracağımız yerler baroların genel kurullarıdır, Barolar Birliği Genel Kuruludur.

Onun için, 7 nci maddede gündeme gelmiş bulunan barolar olağan genel kurulları ile Barolar Birliği olağan genel kurulunun çok uzun süreye atılacağı belirleniyor. Şöyle ki, 1988 mayısında Barolar Birliği genel kurulu yapılacak. Eğer geniş bir tefsirle düşünersek, barolarımızın olağan genel kurulları da 1988 yılına sarkacak.

Biraz önce konuşan Sayın Baltacıoğlu'nun düşüncelerine olduğu gibi katılıyorum ve ilave ederek de diyorum ki; Bizler, yönetimde olanlar iki sene için seçildik, kanunun bu maddesi de vardır. Bununla birlikte geçici maddeyi incelersek ve o şekilde bir tefsirle genel kurullarımızı 1987 ekiminde yapmamız mümkün. Bunları ileri tarihlere atmalıyız, bizim sesimizi duymak istemeyenler, hukukun üstünlüğünü göz ardı edenler, laik cumhuriyetin kemirmesine göz yummanlar, yargının bağımsızlığını, savunmanın özgürlüğünü kısıtlamak isteyenler elbetteki olağan genel kurullarımızın 1988'de, iki sene sonra yapılmasını veyahut üç yılda bir yapılmasını, kanunun iki yıl demesine rağmen isteyebilirler.

Şunu öneriyorum ve diyorum ki; 1987 yılında yapılmasını düşünün, o şekilde tefsir edelim ve Sayın Baltacıoğlu'nun dediği şekilde de bu güçlükleri aşip genel kurullarımızı düşündüğümüz, düşünülen tarihte değil, düşündüğümüz tarihlerde yapalım. Bundan çekinmeyelim. Yapamazsak, çok güzel görüşlerin belirlendiği Sayın Sav'dan başlayan, bir önceki arkadaşımızın konuşmalarına kadar uzanan bu güzel görüşleri, bu güzel fikirleri tartışacak ortamları sık sık

yaratalın. Eğer tefsir kararlarınız yahut istediğiniz kararlar 1987 yılında yapılmayacak şekilde olursa, gelin olağanüstü genel kurullar yapalın.

Saygılar sunarın. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Atabay.

Sayın Nabi İnal, buyurun efendim.

AVUKAT NABİ İNAL (Hatay Barosu)- Sayın Başkanlar, değerli arkadaşların; Ben bu genel kurul toplantısıyla ilgili bundan önce konuşan iki arkadaşımın görüşüne ters bir düşüncedeyim.

Bizler hukuk adamıyız, hukukçuyuz. Yasaları bizden iyi tefsir edecek, bizden iyi uygulayacak kinse yoktur. Yasa çok açık, diyor ki; Bu kanunun yayımını izleyen ikinci yılın ekim ayında; eğer bu kanunun yayımını izleyen ikinci yılın ekim ayında demeseydi, ikinci yılın ekinin deseydi, bu kanunun yayımını izleyeni koymasaydı, doğru; ikinci yılın ekiminde yapacaktık; ama bu kanunun yayımını izleyen diyor, artık bunun sağa veya sola çekilir tarafı yoktur. Sayın Birlik Başkanımızın da dediği gibi, bu kanun aceleye geldi, bu kanun bir yıl önce çıkacak zannedildi, çıkmadı, bir yıl sonraya kaldı. Bir yıl sonraya kalınca elbetteki mecburen kanuna uymak suretiyle genel kurul toplantılarının 1988 yılında yapılması gerekli, zorunlu.

Nitekim, bundan evvel de kanun hükmündeki kararnamelerde seçinlerimizi kanunla elverdiler. Biz de o vakit mecburen bu değişikliklere, kanun hükmündeki kararnamelere uyduk ve seçinlerimizi yapmadık. Seçinlerimizi yapmananız, Sayın İznir Baro Başkanının dediğine katılmıyorum bir noktada, seçinleri yapmananız hiçbir zaman sesi-mizi duyurmananız anlamına gelmez. Biz her zaman için olağanüstü genel kurul toplantılarını yaparız. Biz şahsen Hatay Barosu olarak bu yıl kanun çıktıktan sonra olağanüstü toplantımızı yaptık. Toplantıda bütçenizi görüştük, aidatları da tespit ettik ve bunun dışında

gerek nesle, gerek ülke sorunlarıyla ilgili kanunlarımızı dile getirdik. Seneye, biz 1988 yılında yapacağız toplantımızı, seneye yine olağanüstü toplantı yapacağız, yine sesinizi duyuracağız, yine görüşlerinizi dile getireceğiz; ama bir kanun adamı olarak sırf sesinizi duyurabilmek, sırf birtakım fikirleri dile getirebilmek için kanunun açık hükmünü çiğneyip seçinleri bir sene önceye alamayız.

Değerli arkadaşımız Önder Sav'ın önergesini kanundaki engel nedeniyle oya koyamadıysak, benim kanaatim, bu kanunun açık hükmü karşısında biz bunun 1987 yılında yapılması yolunda bir görüş de bildiremeyiz. Nitekin az önce gündemin 6 ncı maddesinde kabul etmiş olduğunuz Barolar Birliğinin bütçesi de 1988 senesinde Barolar Birliği genel kurulunun yapılacağı esasına göredir.

Barolar Birliği Genel Kurulu yapıldığı zaman izleyen yıl diyoruz, yani birinci yılı kabul etmiyoruz, ondan sonrakiyi kabul ediyoruz, barolarınkinde de izleyeni kabul etmeyeceğiz, onu birinci yıl, ikincisini ikinci yıl kabul edeceğiz. Bu, tamamen ters bir görüş olur. Sanıyorum hiçbir hukukçu bu tür bir hataya düşmez.

Genel kurulun, seçinlerin baroların ve Barolar Birliğinin 1988 yılında yapılması yolundaki bir temennisinin kabul edilmesi suretiyle sorunun çözüme ulaştırılacağı inancındayım.

Saygılar sunarım efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın İnal.

Sayın Önder Sav, buyurun efendim.

AVUKAT ÖNDER SAV (Ankara Barosu)- Sayın Başkan, değerli delege arkadaşların; bugün ikinci kez huzurunuzda çıktığım için özür dilerim. Ancak, toplantımızın başlarında getirmiş olduğun önergenin özümüle ilgili olarak gerek Başkanlık Divanınının, gerek yüce Genel Kurulun gösterdiği anlayışa teşekkür fırsatını buluyorum, teşekkür ediyorum.

Şimdi gündeminizin 7 nci maddesiyle ilgili olan konuya girmek istiyorum. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu bence Genel Kurulun gündemine öyle bir maddeyi getirmekle isabet etmiştir. Bu konunun yoksa ileride barolarınızın birer birer farklı düşünerek bir kargaşaya gitmesine yol açacağından endişe duyarım.

3256 sayılı Yasa ile getirilen geçici 2 nci madde, yanlış yorumlara açık biçimde kalene alınmıştır. Eskiden her yıl aralık ayında yapılmakta olan baro genel kurulları, artık iki yılda bir yapılacak, ekim ayında yapılacak.

Ancak, 3256 sayılı Yasanın geçici ikinci maddesinin bir yorumuna göre bu genel kurullar 1987 yılının ekim ayında, bir yorumuna göre de 1988 yılının ekim ayında yapılacaktır. Burada benden evvel konuşan üç konuşmacı arkadaşımın ikisi birinci yoruma katılıyor, Hatay Barosu Başkanı değerli arkadaşım Sayın Nabi İnal da 1988 yılı görüşüne, yani ikinci görüşe katılıyorlar.

Bu anlayış ve yorum farklılığı, bence geçici maddenin birinci konuşmamda da değindiğim gibi fevkalade kötü, hatalı bir hukukçuya yakışmayacak biçimde kaleme alınmasından kaynaklanıyor. Ne diyor geçici 2 nci madde, bir kez daha hafızalarımızı tazelemekte yarar var;

"Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk baro genel kurul toplantısı, kanunun yayımını izleyen ikinci yılın ekim ayının ilk haftası içinde yapılır."

Şimdi salt 3256'yı, salt geçici 2 nci maddeyi ele alarak düşünecek olursak, yorum yanlışlığına gitmemiz kaçınılmazdır.

1136 sayılı Yasayı, 1136 sayılı Yasadan sonra bu konulara ilişkin tüm değişiklikleri bir kül halinde ele alıp yoruma oradan gitmek zorunlu, kaçınılmazdır.

1136 sayılı Yasadan sonra 54 ve 79 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamelerle baroların genel kurullarının ne zaman yapılacağı belirlendi. Daha sonra 3003 sayılı Yasa ile 54 ve 79 sayılı Kanun Hükümündeki Kararnameler yasalastı ve 3256 sayılı Yasayla birlikte de bütün bu değişiklikleri ele alıp düşündüğümüz zaman, farklı bir noktaya gidiyoruz gibi geliyor bana.

Nitekim, belleklerimiz yoklarsak, 79 sayılı Kanun Hükümündeki Kararnamenin de bir geçici maddesinde o zamanki baro genel kurullarının 1983 yılının ekim ayında yapılmasına amir, 54 sayılı Kanun Hükümündeki Kararnameyi aralık ayından sonraki üç ay içinde yapılır biçiminde getirmişti 79 sayılı Kanun Hükümündeki Kararname. Fakat, 54 ve 79 sayılı Kanun Hükümündeki Kararnameler Türkiye Büyük Millet Meclisinde 1984 yılının mayıs ayında yasalastı. Geriye dönük olarak 3003 sayılı Yasa ne zaman yapılmış olursa olsun, yani aralık ayını izleyen üç ayın içinde baro genel kurulu ne zaman yapılmış olursa olsun 1983 yılının aralık ayında yapılmış olacağını var sayarak, iki yılı aşama ilkesini getirdi. Demekki burada bir temel çıkış noktası var. Çok zorlama yoksa eğer, çok olağanüstü koşullar yoksa ülkede, baro genel kurulları iki yılı aşamaz.

Nitekim, 3256 sayılı Yasa ile 1136 sayılı Yasaya getirilen 82 nci madde değişikliği temel ilkeyi vurguluyor. 82 nci madde değişikliğine bir kez göz atmakta yarar var. Ne diyor;

"Genel kurul iki yılda bir ekim ayının ilk haftası içinde yapılır." İki yıldan az bir süre içinde yapılması olağan karşılanıyor, 1136 sayılı Yasanın esprisi içinde. 1136 sayılı Yasadan sonraki tüm değişiklikler küll olarak incelendiği zaman, ama iki yılı aşmamaya dikkat gösterildiği anlaşılıyor.

Şimdi böyle bir noktada biz nasıl bir yoruma gitmek durumundayız; acaba 1987 ekimini mi, 1988 ekimini mi benimseneliyiz.

Ben de geçici 2 nci maddeyi Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun tebliğ gününü ana ilke kabul ederek, bu maddede bu yanlışlığa düşmeyelim, yani tebliğ edilen günün sayılmadığı faraziyesini burada benimsemeyelim. 2 nci geçici madde ne diyor;

"İlk baro genel kurul toplantısı kanunun yayımını izleyen ikinci yılın" Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun mantığını koyarsanız, kanunun yayımının yapıldığı yılı saymazsanız, 1987 birinci yıl, 1988 ikinci yıldır; ama bu maddeyi burada egegen kılamayız. Burada farklı bir mantık geliştirmek gerekiyor.

19.1.1986 yılında kanun yayınlanmış. Birinci yıl 19.1.1987 tarihinde biter, ikinci yıl izleyen 19.1.1987-19.1.1988'dir. O halde, izleyen ikinci yılın ekim ayından 1987 'nin ekim ayıdır.

Ben burada öyle çok fazla yorumla bir hukuk kuralının zorlanacağı bir noktada olduğumuzu kabul etmiyorum. Zaten yorumla bir noktaya gelerek sonradan şu veya bu şekilde bozulacak idiyse, Türkiye Barolar Birliğinin gündeminde böyle bir maddenin de yer alması gerekirdi. Demekki, yüce Genel Kurul bu konudaki düşüncesini bir temel, bir çıkış noktası, geleceğe ışık tutacak bir ana ilke olarak görmek istediği için, Türkiye Barolar Birliği gündeminin 7 nci maddesine bu konuyu getirmiş bulunuyor.

Ayrıca Güneş Atabey arkadaşımızın görüşlerindeki ana gerekçeye de katılıyorum. Kim ne derse desin barolarımız seslerini çoğunlukla genel kurullarında duyuruyorlar. 1987 ekim ayında sesimizi duyuracağımız yerde, kendi yorumumuzla sesimizi 1988 ekim ayına ertelemeyelim diyoruz ve kendi parmaklarımızla kendimizin ters yorumlarına olanak tanımamalıyım diyorum.

Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, sevgiler saygılar sunuyorum aziz arkadaşlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Sav.

Buyurun Sayın Aybay.

AVUKAT AYDIN AYBAY (İstanbul Barosu)- Sayın Başkanlar, sayın meslektaşlarım; bu konuyla ilgili gayet kısa bir açıklama yapmak üzere huzurunuzda çıktım.

Burada asıl mesele şudur bence, benim anlayışıma göre. Biz kanuncumuyuz, yoksa hukukçu muyuz; işin özünde bu yatıyor. Biz bir zabıt kâtabi gibi yahut bir karakol efradından bir şahıs gibi kanun hükmünü gördük, nasıl yazıyorsa öyle mi anlayacağız, yoksa bütün hukuk düzeni içinde, o kanunun kendi mantığı içinde ve mensubu olduğumuz, mensubu olmakla iftihar ettiğimiz medeni dünyada geçerli olan görüşlerin istikametinde mi bir yasa hükmünü anlayıp uygulayacağız. Mesele budur.

Kısaca şunu söylemek lâzım; eğer bilinen hukuk mantığı kuralları çerçevesinde bir özel hüküm varsa, özel hüküm genel hükme tekaddüm eder, onu uyguluyoruz deriz, o zaman geçici 2 nci madde sırf lafzına bakıldığı takdirde bize 1988 yılında genel kurul toplantılarını yapma emrini veriyor sonucuna varırız; ama bu ilk nazarda kuru kuruya bir mantık açısından doğru gibi gözüke. bu çözümü mutlaka başka unsurlarla denetlemek zorundayız. Demin söylediğim gibi, evvel emirde hukukla denetlemek zorundayız. Çünkü biz hukukçuyuz, biz kanuncu değiliz, biz hatta o manada kanun adamı da değiliz. Hukuku ve bu doğruyu bulmak mecburiyetindeyiz.

Bu açıdan bakılırsa, ilk akla gelen şu olacaktır; sözkonusu geçici 2 nci madde hükmünü kanuna dahil edilmesinin, geçici bir hüküm olarak dahil edilmesinin gerekçesini, ciddi bir gerekçesi var mıdır? Niçin baroların evvelce senede bir defa yapılan, sonra iki seneye çıkarılan genel kurullarının geçici bir dönem için 3 yılda bir yapılması öngörülmüştür. Benim bildiğime göre bunu destekleyecek hiçbir ciddi gerekçe yok. O zaman ne yapılır;

O zaman yine bilinen hukuk yöntemlerine göre, hukuk yorum

yöntemlerine göre bu hükmü değerlendirip, sonuçta bunun örneğin ölü bir hüküm olduğuna karar verebiliriz. Ölü bir hüküm, tatbik kaabiliyeti olmayan bir hüküm demektir. O takdirde genel hükmü uygulayarak normal zamanda, yani bu olayda 1987 yılının ekim ayında baroların genel kurullarının yapılmasına karar verebiliriz.

Meselenin burada tartışılmasının anlamı, Sayın Önder Sav'ın da belirttiği gibi, daha evvelki konuşmacıların da belirttikleri gibi bir eşgüdüm sağlamaktır, ayrı ayrı barolar ayrı ayrı kararlar vermesinler, hepsi aynı zamanda bu geçici 2 nci madde hükmünün ne suretle anlaşılacağı konusunda bir temel görüşe varsınlar ve bu görüş etrafında gerekli uygulama yapılsın.

Benim arzım bu, tekrar söylemek istiyorum; eğer meseleye bir hukukçu olarak yaklaşacaksak, meseleyi hukuk kurallarıyla çözeceğiz, yoksa kuru hangi sebeple yasaya girdiği belli olmayan sıradan hükümlere bakarak çözmek mecburiyetinde değiliz.

Teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Aybay.

Gündemimizin bu maddesiyle ilgili olarak başka görüş bildirmek isteyen arkadaşım var mı?

Buyurun Sayın Ertan Bileyzli .

AVUKAT ERTAN BİLEYZLİ - Sayın Başkan, değerli üyeler; geçici 2 nci maddeyi yorumlarken, benim de dikkat ettiğim ve aynı zamanda yayımlanan diğer birmadde oldu. O da, baro disiplin kurulu üyelerinin seçim dönemiyle ilgili olan madde. Bu da geçici 3 üncü madde. Bu maddede bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte baro disiplin kurulu üyesi olanlar ile baro ve birlik denetleme kurulu üyesi bulunanlar bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yönetim kurulu seçimlerinin yapılacağı ilk genel kurul toplantısına kadar görevlerine devam ederler" hükmü mevcut.

Malumları olduğu üzere daha önceki maddede disiplin kurulu üyelerinin 3 yıl süreyle seçileceği hükmü mevcut ve denetleme kurulu üyelerinin de her yıl seçileceği tatbikatı mevcut iken, yine bu son yapılan değişiklikle gerek disiplin kurulu üyelerinin ve gerekse denetleme kurulu üyelerinin iki yıl süreyle seçileceğine dair hüküm gelmiş.

Yine yönetim kurulu üyeleri ve baro başkanı da iki senede bir seçildiğine göre, demekki kanun vazı bir birlik sağlamak ve seçimleri ve görev sürelerini iki yıla sınırlamak istemiştir.

Şu hale göre biz aksi yorumla bu süreyi 1988 tarihine alırsak, kanun vazının görüşünün aksine görev sürelerini bir yıl daha uzatmış oluruz ki, bu konuda zaten bir hüküm mevcut değildir. Bilakis iki yıl süreyle sınırlandırılmasına dair bir hüküm mevcut olduğuna göre, bu süreyi 1987 yılının ekim ayı olarak düşünmek gerektiği kanaatındayım.

Saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın meslektaşım.

(Kocaeli Barosu)- Değerli üyeler,
Kocaeli Barosu delegeşi olarak çok kısa düşüncelerimi açıklayacağım.

Öncelikle Sayın Önder Sav ve Sayın Aybay'ın düşüncelerine aynen katıldığımı peşinen belirtmek isterim. Yalnız Sayın Hatay Barosu Başkanının da endişelerini burada gidermek gerekir.

1987 ekim ayı içerisinde genel kurul yapıldığı zaman ne olur, 1988 ekim ayı içinde genel kurul yapıldığı zaman ne olur; 1987 yılında genel kurul kararını alıp seçim kuruluna müracaat ettiğimiz zaman en fazla bu yıl kongrelerinizi yapamazsınız, yasaya göre 1988 yılında yapmanız gerekir derler ve biz de 1988 yılında kongremizi yaparız.

Ancak, 1987 yılında kongremizi yapmazsa, 1988 yılında müracaat ettiğimiz takdirde, neden geçen sene yapmadınız diye bir soruyla da karşılaşabiliriz. Bu bakımdan, 1987 yılında genel kurulu yapmanın hiçbir sakıncası, yasal bir sakıncası yoktur. Biraz önce de arkadaşlarımla değindiği gibi, 1987 yılında kongrelerin yapılması için bir eşgüdün sağlanması gerekmektedir kanaatindeyim. Genel kurulun da bu şekilde karar almasını tenenni ediyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN- Çok teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Coşar.

AVUKAT AYDIN COŞAR (Adana Barosu)- Sayın Başkan, değerli arkadaşlarımla; benim bir arkadaşımın, bir meslektaşımın dışında diğer konuşmacıların fikrine katılıyorum. 1987 yılında yapılması gerektiğini destekleyen bir hususun da burada Sayın Başkan dahil açıkladığı kanunun hazırlanıp çıkartılmasının gecikmesi nedeniyle bu maddenin problem haline geldiği hususu ortada.

Şimdi kanun koyucunun amacına da, biz 1988 ekiminde genel kurul yaparsak, amacına da aykırı davranmış oluruz. Çünkü kanun koyucu, kanunun bir an önce çıkacağını düşünmüş ifadesi varken, yani 1987 ekiminde yapılacak diye düşünülürken, bu amacı kanun koyucu da taşıırken, biz 1988 ekimine gidemeyiz düşüncesine, benden önceki arkadaşlarımla destekleyen bir görüş olarak ileri sürüyorum.

Saygılarımla. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Coşar.

Sayın Birlik Başkanımız Teoman Evren Beye söz veriyorum, buyurunuz efendim.

AVUKAT TEOMAN EVREN (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Efen-
dim, aslında ben bugün getirilen eleştirilere cevap vermek istemiyor-
dum, çünkü zaten gündemimizde bulunmayan konular eleştiri konusu
oldu. Ancak eleştiride daima fayda bulunduğunu, eleştiriden daima
ileriye yönelik olarak çok büyük ilhamlar alabileceğimizi bildiğim
için bugünkü çok dar çerçeveli Barolar Birliği Genel Kurulunun her
türlü eleştiriye açık olmasını arzu ettim.

Bildiğim bir olay şudur; Türkiye'de avukatlar, inanç farkları,
düşünce farkları olsa dahi daima muayyen hukuki sistemler içinde
düşünmekte, bu sistemlerin kendilerine verdikleri kültürle birbirine
benzer olayları, birbirine benzer konuşmaları seslendirmektedirler.

Bugün bazı eleştirilerin aslında içinde bulunduğumuz son
durumu bilememekten kaynaklandığını sanmaktayım. Birlik'e çok büyük
borcu olan barolarımız vardır. Bu barolarımızın başında da Demir
Canbilek'in söylediği gibi İstanbul ve Ankara Barosu gelmektedir.
Yalnız son zamanlarda, burada çalışma raporumuzda da arz ettiğimiz
gibi şükranla bahsetmek istediğim ve bizi çok yüreklendiren bir olayı
özellikle vurgulamak istiyorum. Bu olay da, İstanbul Barosunun 10
milyon küsur bin liraya yaklaşan ölüm yardımlarını iki defada ve
defaten ödemiş olmasıdır. Bu olay, bizleri fevkalade rahatlatmış,
bugün bütün barolara buradan tebliğ etmek isterimki, 1987 yılına
kadarki ölüm yardımlarının hepsi yapılmıştır. Bu ölüm yardımları
içinde yapılmayanlar varsa, gene barolarımızın veya hak sahiplerinin
hatalarından, evraklarını tamamlamamalarından doğmaktadır. Şimdi
onların bir an evvel tamamlanmasını sizlerden, barolarınıza gittiği-
niz zaman bizyardımcı olarak onları ikaz etmenizi rica edeceğim.

Ölüm yardımları gerçekten düşüktür. 1984 yılında 55 bin,
1985 yılında 66 bin, 1986 yılında 75 bin lira olacaktır. Bu para
gerçekten gülünçtür. Ancak bu parayı bile ödemediğimiz düşünülürse,

elde ettiğimiz imkânlar ve verdiğimiz bu miktarın hiç olmazsa bir onur kırıklığından kurtardığını söylemek isterim. Bu bakımdan da İstanbul Barosunun bu katkısına tekrar tekrar teşekkür ediyor, Ankara Barosunun da çok fazla birikmiş olan ölüm yardımlarını ödemekte bu girişimin teşvik etmesini diliyorum.

Efendim, bugün huzuruza getirdiğimiz bütçe fevkalade becerikli bir bütçedir. Bilmiyorum herhalde hadiseler hakkında bilgi sahibi olmayan arkadaşlarımız bütçeyi incelemişlerdir. Dikkat ederseniz o bütçede 30 milyon lira vergi ödediğimizden bahis vardır. 30 milyon lira vergiyi biz nereye ödeyeceğiz, elbetteki büyük çapta kazançlar sağlayan olayları gerçekleştirmiş bulunuyoruz.

Bugün hepinizin Türkiye Barolar Birliğinin hizmete soktuğu hizmet binasını gezmenizi özellikle rica ediyorum. Sadece söz ve konuşmayla meslek sorunlarının çözüleceğine inanmıyorum. Meslek sorunları imkânlarla, parasal güçle ve bu parasal gücün desteklediği girişimlerle çözülecektir.

Efendim, Uşak Barosu Başkanı arkadaşımızın konuşmasını da ben pek haklı bulmadım. Aslında eleştirileri insanların haklı bulması çok doğal. Ancak, basına hiçbir beyanımızın yansımadağı gibi biraz haksız eleştirilerde bulundu. İnanınız ben acaba fazla konuşuyor, bu suretle geveze bir adam haline mi geldim diye zaman zaman basına beyanat vermekten bile çekinir haldeyim. Şimdi şurada gördüğünüz klasördeki bütün yazılar benim ve Türkiye Barolar Birliğinin basına aksettirdiğı hususları kapsamaktadır. Şu anda hiçkimse diyemezki, şu konu hakkında görüşünüz olmamıştır, şu konu hakkında hiçbir şey söylememişsinizdir; bu sözü söyleyecek arkadaşımız var ise, derhal buradan benim söylediklerimin doğruluğunu ıspatlayabilecek vesikaları arz etmek isterim.

Kayseri Barosu Delegeesi Sayın Mehmet Kılıç arkadaşımız keseneklerin yollanmadığından bahsettiler. Kesenekler yollanmamaktadır, biz

artık keseneklere muhtaç değiliz arkadaşlar, bu açıkca söylüyorum; ama keseneklerinizi yollamanıza muhtacız, şunun için muhtacız; Hiçbir örgüt temelinden destek almadan yaşayamaz, temelinden destek almadan yaşayan bir örgütün başarılı olması mümkün değildir. Onun için çok ufak katkılarla da olsa bizleri desteklemenizi özellikle rica ediyoruz ve sırf bu sebeple bu sene kesenekleri arttırmamak için özen, gayret sarfettik, gelecek sene de arttırmayacağız; ama bu keseneklerin ödenmesi için sayın delegelerden ve sayın baro başkanlarımızdan özellikle yardım bekliyoruz.

Efendim, Sayın Nabi İnal arkadaşımız sorunun, parasal sorunun çözülmesini istediği gibi, savunma bağımsızlığı olayını dile getirdi. Bu arada irtica konularına temas etti.

Efendim biz Türkiye'de savunmanın olanaklarının kısıtlı olduğu, bu olanaklarının yeteri kadar savunmaya hizmet edemediği noktasında çok kesin kararlıyız. Hatta daha garip bir şey söylemek isterim; cumhuriyet savcılarının yetkilerinin de kısıtlı ve eksik olduğunu, cumhuriyet savcılarının bugün daireleri çine sıkışmış laletta-yin bir kâtip haline düştüklerini, özür dilerim, kendilerini istisgal etmek için söylemiyorum, ama bugün Türkiye'de cumhuriyet savcıları emniyetin kendine sunduğu belgeleri, doğru veya yanlış belgeleri, işkenceyle alınmış belgeleri veya çeşitli olaylarla alınmış belgeleri iddianame haline getiren memurlar halindedirler.

Burada daha önemli bir vurgulama yapmak istiyorum. Bugün cumhuriyet savcıları herhangi bir çek yolsuzluğunu, herhangi bir alacak olayını polise intikal ettirmekte, polis çok büyük işkencelerle insanların elinden belgeler almakta, rüşvetler almaktadır. Bunları maalesef yaşamaktayız. Biz istiyoruz ki, cumhuriyet savcılığı gibi savunma da bir makam olarak Türk yargısında haklı olduğu yeri alsın diyoruz. Biz buyeri alırken, cumhuriyet savcılarının da adli

soruşturmalarında mutlak surette soruşturmanın merkezine oturup bütün polis makamını emir ve kumandası altında buldurmak. Buna bir nevi hiyerarşi diyoruz. Türkiye'de polis hiyerarşik münasebetlerle cumhuriyet savcılığına bağlanmadığı müddetçe, Türkiye'de adliyenin doğru sonuçlara varması mümkün değildir, Türkiye'de davaların çabuk bitmesi mümkün değildir, Türkiye'de adli polisi, adli zabıta'yı bunun için istemekteyiz ve adli zabıta kurulmadıkça da hiçbir sorunun çözüleceğine inanmıyoruz.

Efendim, bir soruna daha değinmek isterim, irtica konusu gerçekten Türkiye'de çok önemli boyutlara varmıştır. Ben insan hakları mevzuu ortaya çıktığı zaman 11-12 yaşında, yani rüşt yaşına varmamış çocukların başları örtülerek, ailelerinin veya çevrenin tesiriyle Kur'an kurslarına göndermelerine kesinlikle taraftar olmayan bir insanım ve bunu insan haklarının büyük bir aykırılık olarak resimlerinikesip Barolar Birliğine asmış bulunuyorum. (Alkışlar)

Arkadaşlar, Türkiye'de dine karşı değiliz, ihtiyarıyla ve serbest iradesiyle, yani 18 yaşını geçmiş bir insan istediği şekilde ibadetini yapabilir. Ancak bu ibadetini yaparken, komşu ülkelerde Humeyni taklitçiliği yaparak burada çarşaf ve ona ait medeni olmayan kılıklar giyemez, giymemesi lâzımdır. Bugün Türkiye'deki Humeyni propagandasının devletçe de gerektiği gibi kovuşturulmadığı kanısındayım. (Alkışlar)

Türkiye'nin en büyük inkılabı laik cumhuriyettir arkadaşlar. Bunun dışındaki inkılapların hepsi detaydır. Bugün memleketimizdeki gök kubbeyi oluşturan inkılap, laik cumhuriyet inkılabıdır. Bu inkılap çıktığı zaman Türkiye, Türkiye olmaktan çıkacaktır. (Alkışlar)

Ben bugün özenti duyulan ülkelere bir çoğunu tesadüfen gördüm; Suriye, Beyrut ve İran'ı gördüm. Hiçbirinin Türk Milleti kadar Müslüman olduğunu kabul de edemiyorum, iddia da edemiyorum ve

kesinlikle de değillerdır; ama din bir zaman propagandaya başlarsa nereye gideceğini, nerede duracağını bilmek mümkün değildir.

Arkadaşlar, bugün dilekler faslının genel kurul gündeminde bulunmadığı bir gerçek. Biz bu kongreyi sadece iki konu için yaptık, daha geniş yapabilirdik. Burada Vedat Beye ve Atilla Sav arkadaşımıza da cevap vermek istiyorum ve Atilla Sav'ı bugünkü teklifi nedeniyle de eleştiriyorum.

Atilla Sav arkadaşımız Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı yapmış bir arkadaşımızdır ve bu Barolar Birliği Başkanlığından siyasete atılmak için ayrılmıştır ve ben siyasete atılmasını desteklemişimdir. Destekleyişimin nedeni şudur; Türkiye baroları bir zaman çok büyük hakaretlerle, çok büyük aşağılayıcı görüşlerle fevkalade kötü bir noktaya gelmiştir. Bu noktada Türkiye'de siyasi bir mücadele yapmak sözkonusu olmanakla beraber, hukuk politikasının mücadelesini yapmak da mümkün değil.

Arkadaşlar, hukuk politikası ve mücadelesi artık barolarda yapılamaz, buyurunuz siyasi partilere gidiniz dedim, bütün arkadaşlarımı da teşvik ettim. Bugün SHP'de ne kadar hukukçu arkadaşım varsa mutluluk duyuyorum, Doğruyol Partisinde ne kadar hukukçu arkadaşım varsa mutluluk duyuyorum; çünkü onlar bu mücadeleyi orada yapacaklardır diye güveniyorum.

Şimdi oralarda bu mücadeleler yapılmadan Türkiye Barolar Birliğinin onlardan daha ileri bir siyasi mücadele içine girmesi mümkün değildir ve bu mücadele içine Türkiye Barolar Birliğini sokmayacağız. Sokmayacağız, ama her halükarda Türkiye'de hukuk politikasının çok önemli mücadelesini yapmak için kendinizi görevli biliyoruz, bu işe kendinizi adanmış bulunuyoruz. (Alkışlar)

Bugün Hüseyin Cahit Kaptanoğlu güvenlik soruşturması konusuna hiç temas etmediğinizi söyledi. Arkadaşlar, güvenlik soruşturması konusunu gerçekten yadırgıyorum, iki sebepten yadırgıyorum. 1. İş arayan arkadaşlarımız günlerce, hatta hakim olmak isteyen arkadaşlarımız günlerce güvenlik soruşturması yapılmadığı için hakim olanamakta, işe başlayanamakta, hatta görev alanamaktadır. Şimdi anladığının bir şey var; güvenlik soruşturmasındaki sakıncalı bir insana bu devlet görev vermek mecburiyetinde değil midir, belki vereceği görevde bazı seçmeler yapacaktır, ama her insana devlet görev vermekle, iş vermekle yükünlüdür. Bunun dışında, demin arz ettin, güvenlik soruşturmasının detaylarına da girmek istemedim. Fevkalade kötü metotlarla yapıldığını görüyoruz. Bugün bir yargıç için, bir yargıç adayı için, bir umum müdür için bekçi tahkikat yapıyor, mahalle bakkalına soruyor, mahalle bakkalıyla o gün peynir yüzünden bir kavga yapıyorsa bu adam güvenlik bakımından sakıncalıdır diye fişleniyor. Nitekim Etibank Umum Müdürü hakkında bir tahkikat yapmak için Reyhanlı İlçesine yazmışlar, bereket ağabeyisi bekçi bana rastladı dedi, eğer bana rastlamayıp da düşman tarafa rastlasaydın sen umum müdür olamazdın dedi benim önünde. Olay budur, bu şekliyle insan onuruna da aykırıdır, devletin görevlerine de aykırıdır. Ancak çok büyük badirelerden geçmiş bir ülkenin çocukları, bir ülkenin hukukçuları olarak bu olaylara her gün temas etmenize rağmen belki bir müddet daha tahammül edeceğiz, ama ergeç bu olaylar yenilecektir. Çünkü, güvenlik soruşturması öyle bir olaydır ki, bugün Türkiye'de güvenlik soruşturmasıyla fişlenip fişlenmediğini kimse bilmemektedir. Hatta mahkemeye sevk edilen bir kişi polisçe fişlenmektedir, beraat ettiği halde fişleri silinmemektedir. Bu olay da benim başımdan geçmiş bir olaydır.

Gene Hüseyin Cahit Kaptanoğlu arkadaşımız, dergi çıkarmak için bizim talepte bulunduğumuzu ve dergi çıkaramayacağımızı bu

bütçeyle söylediler. Arkadaşlar yakında derginizi okuyacaksınız, ama bu derginin şekli kararlaştırılmıştır, çalışmalarını kararlaştırılmıştır. Biz artık alışılmış, Yargıtay Kararlar Dergisi, Ankara Barosu Dergisi; o dergileri küçümseiyorum, çok büyük hizmet yapıyorlar; gibi yayın organları değil de, her sayıda özel bir konuyu işleyen dergi çıkarmak istiyoruz. Bunun gibi bülten çıkarmalarınız da yakın bir zamanda sürdürülecektir.

Mersin Delegatesi arkadaşınız Aziz Bulut, Bulgaristan sorununa temas etti, Bulgaristan sorunu bir faciadır, ama bu faciayı önlemek maalesef devletin de elinde olmadı. Biz Türkiye Barolar Birliği olarak epeyce laf ettik, mücadele ettik demiyorum, laf ettik; ama bu laflarımızla çözümlenecek bir sorun değil. Yakın bir zamanda İstanbul Barosuna mensup, Bulgar Sefaretinin avukatlığını yapan çok genç bir arkadaşın bana uğradı, maalesef Bulgar olayı bitmiştir, bugün Bulgaristan'daki Türklerin hepsi mezalim görmüşlerdir ve isimlerini değiştirmişlerdir dedi. Bundan fevkalade üzgünüm.

Devletler hukukunun acizliği karşısında bizim yapabileceğimiz bir iş olmadığını maalesef üzülerek arz ediyorum.

Ayrıca, gene Aziz Bulut arkadaşınızın avukatlar üzerindeki eleştirileri oldu. Efendim buna hakkınız var veya yok, onu bilemiyorum. Çünkü avukatlık serbest, serbest olduğu kadar eşit bir meslektir. Ben ilk cüppeyi giydiğim gün Baro Başkanımız olan Mehmet Nonay ile karşı karşıya bir davaya girdim, çok büyük bir tesadüf eseri olarak da davayı ben kazandım. Avukatlık, böyle bir serbest ve eşit meslek olayıdır. Birbirinizi eleştirmeye hakkınız olmadığı kanısını taşıyorum, ama kılık ve kıyafet bakımından avukat, hen yargıya saygıyı gösteren, hen de hakini yargıya karşı saygılı olmaya sevkeden bir noktada olmak zorundadır. Nitekim ve avukatlık kanununda, hen de

meslek kurallarında avukatların kılık-kıyafetinin düzenlenmesi gibi bir konu vardır ve bu konuya Adalet Bakanlığı da bize intikal ettirdi, hatta bir yönetmelik tadilatı götürüyün dediğin zaman bazı tereddütler oldu. Biz şimdi avukat arkadaşlarımızın iklim şartlarına göre en temiz kılıklarla ve gene hanım arkadaşlarımızın başlarını örtmeden yargı önüne çıkmaları gerektiğine dair bir ilke kararı aldık. Bu ilke kararı bizim görevimizdir; hukuka uygundur, uygun değildir münakaşası olabilir. Biz hukuka uygun olduğumuz kanısındayız, ama o zaman bunu idari mahkemeler iptal eder ve biz de görevimizi yapmış insanlar olarak mutluluğumuzu duyoruz.

Adana Delegesi Sayın Aydın Coşar, kendisine müsaade ederse henşehrin olduğuna da güvenerek biraz siten etmek istiyorum. Dışarıda bir arkadaşın geldi, hiç tanımıyorum, başkan su bulanadın dedi; çok garipsedin, yani bana su istennesinin söylennesini fevkalade yadırgadın, bunarağnen personelinizden birisini kendisine su bulmakla görevlendirdin. Neden bulanadın bilmiyorum, kürsüde su var, aşağıda binlerce musluk var dedin, buradaki muslukların suyu içilebilir, ama bunu burada dile getirdiği gibi dışarıda da bana sanki bir kusurunuzmuş gibi söyledi. Ben arkadaşına su bulanadınsa bununla iftihar ediyorum, çünkü bu benim görevim değil. Bunu söylenmiş olması dolayısıyla da kendisini eleştiriyorum.

Efendim, gene arkadaşımız dışarıdaki avukatların Türkiye'de büro açmalarından bahsettiler. Bu fevkalade önemli bir sorundur. Bu sorunun üzerine bütün inkânları kullanarak gittik. İstanbul Barosu Başkanı ve yönetim kurulu üyeleri çok iyi bileceklerdir. Evvela savcılığa şikâyet ettik, çok garip olaylar oldu, savcılık Adalet Bakanlığına, sundu, Adalet Bakanlığı bir suçun oluşmadığını bildirdi. Bunun üzerine takipsizlik kararı verildi, takipsizlik kararına itiraz ettik, ağır ceza mahkemesi bu kararı yerinde buldu ve çok

garip bir şey; Merkez Bankası Umum Müdürü bana geldi, bu işle uğraşmayınız dediler. Bizim çünkü yabancı dil bilen, döviz meselelerinden anlayan dışarıdaki finans olaylarını gerçekleştirebilecek avukatlara ve müesseselere ihtiyacımız var. Onun için lütfen bu olayla uğraşmayın dediler. Bununla beraber Devlet Planlama Teşkilatından bir arkadaşımız bize gelip bu konuda ricacı oldu; ama her şeye rağmen biz bu mücadelemizi bugün Danıştayda dava açmak üzere sürdürüyoruz. Haklı olduğumuza inanıyoruz, haklı olmak önemli değil, yargı merciiilerinin de bizim haklılığımızı tespit etmeleri gerekiyor. İnşallah tespit edeceklerine de inanıyoruz.

Efendim KDV konusu artık Türkiye'de avukatlar için belli bir noktaya geldi. Avukatlık ücret tarifelerinin yükselmesi elbette mümkündür, ancak süresi vardır. KDV konusunda yapacağımız bazı işler oldu. Bunlardan birisi avukatların yazıhanesine ücret içinde KDV dahildir gibi bir levha asmalarını fevkalade çirkin bulduğumuzu kesinlikle söyledik, bu mücadelemiz de devam etmektedir. Bize mutlaka yasaya göre bu levhaların asılmasını söylediler, ama levhaları ben şahsen asmıyorum, asmadığımız için de hiçbir olayla karşı karşıya kalmadık.

Efendim, İskender Özturanlı arkadaşımız yeni hizmetler getireceğimizi, bu hizmetleri çözmemizin bütçeyle mümkün olmadığını söylediler. Kendilerini mahcup etmek istiyorum, inşaallah ben mahcup olmam.

Avukattan dosya saklanması olayının 1982 yılından sonra yürürlüğe girdiğini söylediler. Bu yanlış bir olay, çünkü biliyoruz ki ilk defa askeri idare mahkemesi, kuruluşuyla birlikte dosya saklamak konusu, yani idarenin gizlilik kaydıyla gönderdiği dosyaların avukatlar tarafından incelenememesi konusu gündeme gelmiş ve maalesef Danıştay, askeri danıştay bu inceleme olayına başlamıştır. Sonra demin arz ettiğim gibi Danıştay Kanununa intikal etmiş ve pek çok

yasalara, idari yasalara intikal etmiş bulunuyor. Fevkalade çirkin, fevkalade yakışsız ve haksız bir uygulamadır. Çünkü insanların bilmedikleri, görmedikleri deliller karşısında kendilerini savunma olanağı yoktur. İdare bir insanı gizli diye bazı belgelerle suçlayacak, bundan vatandaşın haberi olmayacak ve dava da bu konuları karşılayamadığı için de davasını kaybedecek. Fevkalade sakıncalı bir olaydır ve Türkiye Barolar Birliği olarak üzerine düştüğümüz, savunma engellerinin en başında bu konu gelmektedir.

Bunun dışında askeri mahkemelerde, ki kaldıkı gittikçe azalıyor, inşaallah hiç kalmasın isteriz; askeri mahkemelerde ve Devlet Güvenlik Mahkemelerinde başkanın, özellikle askeri mahkemelerde hukukçu olmayan başkanın karar dahi almadan bir avukata çık dışarı diye duruşmadan kovabilmesi, mesleğimizin kabul edebileceği bir olay değildir; ama 12 Eylül döneminin öncesinin bazı çalkantıları bu gibi sıkıntıları başımıza sarmıştır. Fakat görüyoruz ki bugüne kadar yaptığımız mücadele herkes tarafından benimsenmektedir. Daha dün baroları ve Barolar Birliğini yadırgayan insanlar, bu konularda hep beraberiz diyebilmektedirler.

Sayın Bakanımızın da burada konuşmaları oldu, sanıyorum ki Türkiye, hatta hatta Adalet Divanına bile başvuru hakkını tanıyacak bir noktaya gelebilmek durumundadır.

Efendim, benim eleştirilerim bundan ibaret kalıyor, cevaplarım bundan ibaret kalıyor. Bunun dışında, baroların genel kurullarını ne zaman yapacakları konusu üzerine de birkaç söz etmek istiyorum.

Öncelikle tabii bu bizim sorunumuz değil, baroların sorunudur. Demin bir arkadaşımın arz ettiği gibi, ben bu konuyu herhangi bir makama sormak da istemedim. Sormak istemediğim açık, çünkü barolara herhangi bir soruyu yönelttiğimiz zaman sanki direktif verir gibi kongrenizi şu tarihte yapın diyeceklerdir. Biz böyle bir emrin, baroların özgürlüğü için mücadele ettiğimiz bir sırada sakıncalı olduğu

fikrini taşıyoruz. Ancak özel olarak bu konuyu kesin bir surette Adalet Bakanıyla, Adalet Bakanlığı yetkilileriyle görüştüm, bu kanunun maalesef 1986 yılına, 1986 yılı ocak ayına sarkmış olması nedeniyle, yani istenilen zamanda çıkarılmamış olması nedeniyle bir sene sonra uygulanmasının gerektiği kanısında görüş birliğine varmış bulduk.

Çünkü burada şöyle bir ampirik düşünce geliştirmek mümkün. 1986 yılında yasa çıktığına göre, yasanın çıktığı yılı izleyen bir yıl sonraki ekim ayı denseydi, 1986 yılının ekim ayı olacaktı deniyor. Ondan sonraki bir yıl da 1988 yılının ekim ayıdır. Ancak barolarımız serbesttirler, bunun burada karara bağlanması mümkün değildir. Çünkü Türkiye Barolar Birliğinin barolara bu konuda emir ve direktif vermesi maalesef mümkün değildir. O nedenle, barolarımıza herhangi bir direktif veremeyiz, ama barolarımızın aynı zamanda bu toplantılarını yapmış olmalarını gönülden diliyoruz.

Ayrıca burada başka bir soruna da cevap vermek isterim. Hani konuşmalarımızın sadece bu genel kurullarda olduğu tezi pek beni tatmin etmedi. Aslında demin konuşmamın başında yargının sorunları ve adalet sorunları konusunda bir Dördüncü Hukuk Kurultayı yapılmasını önerdim. Bu kurultayı Yargıtay ve Adalet Bakanlığı bizimle beraber yapmak istemezlerse, isterlerse tabii çok daha etkili olacağını düşündüğüm için böyle bir öneride bulundum; istemezlerse böyle bir kurultayı biz yapacağız. Elde ettiğimiz sonuçları sanıyorum basarız ve belki de Türk adli reformu hakkında düzenleyeceğimiz bir raporu Adalet Bakanlığına, Başbakanlığa ve Türkiye'deki bütün hukuksal kuruluşlara ve basın müesseselerine sunarız. Böylece, bence bir kurultaydan, bir genel kuruldan çok daha önemli somut olaylar geliştirmiş oluruz zannediyorum.

Efendim, Ankara'ya kadar gelip bizleri onurlandırdığınız için, bu genel kurulumuzda bulunduğunuz için hepimize şükranlarımı sunuyorum. Sağ olunuz, var olunuz. (Alkışlar)

BAŞKAN- Sayın Başkan teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlarım, gündem maddelerinin görüşülmesi böylece tamamlanmış olmaktadır.

Divana önerge gelmiştir; bu önergeyi okutacağım.

Avukatlık Yasasının 115 inci maddesinin 2 nci bendini de göz önünde bulundurarak gereğinin yapılması için Yönetim Kuruluna havale edeceğiz.

"Genel Kurul Başkanlığına

Mayıs 1985'de Bursa'da yapılan Olağan Genel Kuruldan sonra oluşmuş hukuk, yargı ve meslek sorunlarını görüşmek ve gerekli kararları almak üzere 11-12 Nisan 1987-günleri Ankara'da olağanüstü bir genel kurul toplantısı yapılmasına karar verilmesini, Avukatlık Yasasının 88 inci maddesi uyarınca öneriyoruz."

Atilla Sav ve 47 arkadaşı.

Bu konuda söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

Efendim, Avukatlık Yasasının 115 inci maddesinin ikinci bendi açık; Olağanüstü genel kurullara ya Barolar Birliği Yönetim Kurulu karar verebiliyor veya 10 baro yönetim kurulunun yazılı müracaatı üzerine karar verebiliyor.

O bakımdan, gereği yapılmak üzere önergeyi Birlik Yönetim Kuruluna takdim edeceğim.

Sayın Sav, sizin söylediğiniz olağan genel kurullar içindir efendim.

Buyurun Sayın Baltaoğlu.

AVUKAT EMİN BALTAOĞLU (İstanbul Barosu)- Sayın Başkan, sayın meslektaşlarım; biraz evvel açıklama yapan Birlik Başkanımız bu konuda bir kurultay, bir kongre yapılacağına dair bize söz vermiş bulunuyorlar. Bir kongre yapılacak ise, bir hukuk kongresi yapılacaksa orada bu konular tamamen tartışılabilir, bildiriler verilir, tezler hazırlanır. Fakat yapılacak bir bizim olağanüstü genel kurulda daha salın bir neticeye varmak kolay olmayacaktır. Onun için müsaade buyurun, Birliğin yaptığı, tasarladığı hukuk kongresini bekleyelim, o kongrede bu konuları tamamen tartışmış oluruz.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Sav.

AVUKAT ATILLA SAV (Ankara Barosu)- Sayın Başkanlık Divanı, sayın Yönetim Kurulu üyeleri, sayın başkanlarım, sayın delege arkadaşlarımızın; Avukatlık Yasasınının 116 nci maddesi, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulundan söz ederken, son fıkrasında diyor ki;

87 nci maddenin 3, 4 ve 5 inci fıkraları ve 88 inci madde hükmü; Birlik genel kurulu toplantıları, olağan ya da olağanüstü ayırımı yapmaksızın ve görüşmeleri hakkında da kıyasen uygulanır.

88 inci madde hükmünü arkadaşlarımız biliyor da, izin verirseniz anımsatayım.

Gündem dışı görüşme yasağı

"Madde 88.- Genel kurul toplantısında görüşüleceği gündemde belirtilmemiş konular hakkında karar verilemez. Yeni bir toplantı kararı bu hükmün dışındadır."

Arkadaşlar, ilke; genel kurulların üstünlüğü ilkesidir. Yasa, genel kurulların üstünlüğü ilkesine 88 inci madde açıklık getirmiş. Diyor ki; gündeminizde olmayan konuyu görüşemezsiniz; ama hemen arkasından da hüküm koyuyor; gündemde olmasa bile bir toplantıya

çağırarak yolunda genel kurul karar alabilir.

Genel Kurulun toplantı halinde bulunduğu bir dönemde olağanüstü genel kurul kararı alınamayacağını düşünmek bence olanaksızdır. Yani, Yönetim Kuruluna, 10 baro yönetimine, Adalet Bakanına tanınan yetkiyi Barolar Birliğinin en yüce organı, en yüce karar organı Türkiye Barolar Birliği genel kuruluna tanımayan bir yasa anlayışını ben benimseyemiyorum, tartışamıyorum, özür dilerim.

Onun için, Başkanlık Divanından rica ediyorum. Önergemizi, genel kurul toplantı halindeyken karara bağlamak gerekir. Bu önergeyi Yönetim Kuruluna sevk etmek yanlış uygulamadır.

Teşekkür ederim efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Atilla Sav.

Büyurun efendim.

AVUKAT TURGUT KAZAN (İstanbul Barosu)- Sayın Başkan, değerli meslektaşlarım; Şimdi burada Sayın Sav'ın açıklamalarına tabii katılarak sorunun berraklığa kavuştuğunu düşünmek mümkün. Ancak, ben bir şeyler daha eklemek istiyorum.

Bir kez sabah başlayan oturumda tekrar tekrar konuşmak için söz alan tüm arkadaşlar önemli bazı meslek sorunlarını, önemli bazı yargısal sorunların, önemli bazı hukuksal sorunların yaşandığını; ancak bu olağanüstü genel kurulun gündemindeki düzenleniş nedeniyle bunlara ilişkin çalışmalarını yapma olanağı bulunmadığını belirttiler.

Demekki olağanüstü toplantıya çağrılmış ve olağanüstü toplantıyı şu anda yapan bu genel kurul, bazı sorunları tartışma ihtiyacını duyduğunu açıkladı, bir.

47 ya da 48 imzalı bir önergeyle de bu ihtiyacı belgesel olarak ortaya koydu. Bir kez biz bu ihtiyaca cevap aramak zorundayız. Bu cevap Avukatlık Yasasına ilişkin yeni düzenlemeler karşısında

bir tek olağanüstü genel kurul yapılarak bulunur, başka bir yolu yoktur. O zaman yasa olarak mümkün mü, değil mi, bakalım.

Sayın Başkanın yaklaşımı, yani 115 nci maddeden kaynaklanan yaklaşımı, Sayın Sav'ın belirttiği gibi belirli bazı organlara, yani Birlik Yönetim Kuruluna gerekli gördüğü hallerde ve en az 10 baronun isteği ile ve Adalet Bakanının isteğiyle bu toplantıya çağırma konusunda yetki tanımıştır. Ancak, yine Sayın Sav'ın yaptığı atıf gereği kurulun böyle bir yetkisi daha önce genel kurulun yetkisine ilişkin maddede vardır.

Bu nedenle, bu kurul bu önergeyi oylayacaktır. Başkan bu önergeyi oya sunacaktır, kurul genel eğilimini belirtecektir. Ancak, eğer Başkan aksine tutumda ısrar edecek olursa, o zaman önergeyi yine oya sunmak durumundadır. Çünkü, genel kurulun bu saate kadar süren çalışmalarında demin sözünü ettiğim bir ihtiyaç ortaya çıkmıştır. Genel kurul bu ihtiyacı bir belgeyle ortaya koyacaktır. Bu belge en azından sözü edilen tarihlerde genel kurulun yeni bir olağanüstü toplantıya belirtilen sorunları görüşmek üzere çağırılması için Birlik Yönetim Kuruluna bir talimat vermesi şeklinde anlaşılacaktır, ama her halükârda bu önerge oya sunulacaktır, sunulması zorunludur. Bu genel kurulun duyduğu bir ihtiyaçtır.

Saygıyla. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

Sayın Teoman Evren, buyurun.

AVUKAT TEOMAN EVREN (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Efendim, yasaya aykırı bir önerenin oya sunulmasına gerek de yoktur, lüzum da yoktur. Bizim yeni bir genel kurulu, fevkalade genel kurul yapmamak konusunda inadımız da yoktur; ama her şeyden önce hukukçuyuz ve bu hukuku anlarken muayyen arkadaşlarımızın çok dolaylı bazı atıflarla, bazı göndermelerle çıkardıkları sonuçlar neticesinde hukuka aykırı noktalara varmamıza gerek yoktur. Biz size söz verdim, bir panel, bir açık oturum, bir sempozyum yapacağım. Sanıyorumki bu, genel kuruldan daha fazla gereksinmelerine cevap verecektir. Yahut bir genel kurul da yaparız, ama burada yasaya aykırı bir önerenin oylanmasına kesinlikle muvafakat etmemize imkân bulunmadığını söylemek isterim.

Saygılarımla.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Evren.

AVUKAT ATILLA SAV (Ankara Barosu)- Genel Kurul yetkili olduğu varsayılan Yönetim Kuruluna bu talimatı verme hakkına sahiptir. Bu nedenle, genel kuruldan bu doğrultuda olmak üzere bir karar alınması için öneride bulundum.

AVUKAT TEOMAN EVREN (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Öyle bir önerge yok mâalesef, bu önerge öyle bir önerge değil.

BAŞKAN- Şimdi karar verilmesi doğrultusunda bu kesin ifadenin kaldırılması mümkün müdür acaba.

AVUKAT ATILLA SAV (Ankara Barosu)- Efendim, Başkan önergeyi oya sunmayacaksa, o zaman önergeyi bu konuda talimat verilmesi için Yönetim Kuruluna verilmesi.

BAŞKAN- Şimdi efendim, önerge sahipleri Sayın Atilla Sav ve arkadaşları, önerenin bu şekilde oya sunulması mümkün olmadığı takdirde bir talimat şeklinde karar alınabileceği düşüncesindedir.

AVUKAT ATILLA SAV (Ankara Barosu)- Sayın Başkanım, 48 inza ile verilmiş ve yasal dayanağı gösterilmiş bir önerge var, Yüce Divanın huzurunda. Bu önergeyi oylatmama yetkisini kullanamazsınız gibi geliyor bana. Çünkü, sabahleyin görüşmelerimizde dendi ki, bu toplantı gündeminin dışında konuşma yapılamaz, karar alınamaz. Aynı maddenin son cümlesinde diyor ki;"Yeni bir toplantı için karar alınması bunun dışındadır." Biz bunun uygulanmasını istiyoruz. Yani, bazı delaletlerden çözümlenerek buraya getirilmiş olmasının ...

Madde açık, 87 ve 88 inci madde açık; onun için Başkanlık Divanının böyle bir takdir yetkisi olduğunu bilmiyorum. Lütfen genel kurulun eğilimini alınız.

Bu önerge karar alma yetkisini içermektedir, onun için böyle bir değişikliğe gerek olduğunu sanmıyorum.

BAŞKAN- Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun kararı, 10 baronun isteği ve Adalet Bakanının isteği ile genel kurul toplantısı yapılabileceğine göre; o nedenle önergeyi oyunza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Ekseriyetle kabul edilmiştir efendim. (Alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, gündem maddelerimizin görüşülmesi tamamlanmıştır.

Buyurun efendim.

AVUKAT ŞAHAP DEMİRER (Yönetim Kurulu Üyesi)- Efendim, izin verirseniz bir konuyu bilginize sunmak istiyorum. Şimdi çalışmalar ışığında olağan genel kurul toplantımızın 1987 mayıs ayında yapılması icabederse, hemdelegeler için hem de barolarımız için büyük bir külfet olacaktır.

Muhterem arkadaşlarımızın hiç olmazsa, bir tekriri müzakere açılmasını teklif ediyorum. Genel Kurul tarihini Barolar Birliği

Yönetim Kuruluna bıraksınlar.

BAŞKAN- Teşekkür ederim efendim!

Türkiye Barolar Birliği Başkanının demin açıklamasında, Barolar Birliğinin barolara bu konuda talimat verilemeyeceğini açıkca belirtmişlerdir. Ancak, Barolar Birliğinin ve bugünkü görüşmelerin neticesinden de anlıyoruz ki, 1987 ekiminde genel kurulun yapılması ağırlık kazanmıştır.

Sayın Birlik Başkanımızın açıkladığı gibi, ekseri konuşmacılar 1987 yılında yapılacağı şeklinde görüşlerini belirttiler. Çoğunluğun görüşü buydu. Artık sayın delegeler kendi barolarına bu durumu iletiler. Çünkü Barolar Birliği bu konuda karar alamayacağına göre, biz şimdi 1987 yılına dair karar alınacak diye, 1987 yılında genel kurul yapılaak diye karar alsak, diyelimki Antalya Barosu veyahut da Adana Barosu genel kurulunu yapmadı; bir yaptırım var mıdır, aldığımız kararı uygulayabiliyor muyuz? Hayır. Şu halde, şu hale göre ekseriyetin görüşü 1987 ekim ayında yapılması olduğuna göre, sayın delegeler kendi barolarına bu görüşleri açıklayacaklar. Karar alma yetkimiz yok.

Efendim, gündemimizdeki maddelerin görüşülmesi tamamlanmıştır, oturumu kapatıyorum.

Çok teşekkür ederim. (Alkışlar)

